

Lietuvos
laisvosios
rinkos
institutas

IR VYKMO BENDRASIS DEPARTAMENTAS
Gatvė
2015-04-15 Nr. IG-4133

Šeimyniškių g. 3A, 09312 Vilnius
Tel. (8 5) 250 0280, faks. (8 5) 250 0288
El. paštas llri@llri.lt
www.llri.lt

Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerijai
Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2015-04-15 Nr.1.16-29

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ ĮSTATYMO
NR. IX – 2135 3, 5, 34, 68, 78 STRAIPSNIŲ IR 1 PRIEDO PAKEITIMO
ĮSTATYMO NR. 15-3354**

Gerbiamieji,

Lietuvos laisvosios rinkos institutas išnagrinėjo Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX - 2135 3, 5, 34, 68, 78 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymą Nr. 15-3354 ir teikia pastabas.

PRIDEDAMA. 2 lapai

Pagarbiai

Lietuvos laisvosios rinkos
instituto prezidentas

Žilvinas Šilėnas

D. Šumskis, tel. (8 5) 250 0284; el. p. dominykas@llri.lt

LLRI pastabos ir pasiūlymai dėl Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX - 2135 3, 5, 34, 68, 78 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo Nr. 15-3354

Lietuvos laisvosios rinkos institutas (toliau – LLRI) išnagrinėjo Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX - 2135 3, 5, 34, 68, 78 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymą Nr. 15-3354 (toliau – Projektą) ir teikia pastabas.

Projektu siekiama sukurti tokį teisinį reguliavimą, kuris be kita ko nustatytų pareigą registruoti judriojo ryšio išankstinio mokėjimo SIM korteles ir privalomai fiksuoti abonentų ar registruoto elektroninių ryšių paslaugų naudotojų duomenis, t. y. vardą, pavardę, gimimo datą, adresą, asmens kodą, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento numerį (jei elektroninių ryšių paslaugos naudotojas yra užsienietis).

Įstatymo projektas prieštarauja proporcingumo principui

LLRI vertinimu, šis Projektas prieštarauja proporcingumo principui. Jis reiškia, kad taikomos teisinės priemonės negali būti drastiškesnės ir griežtesnės, nei būtina, norimam tikslui pasiekti. Kaip proporcingumo principas turi būti taikomas įstatymo leidyboje, detalizuoja Teisėkūros pagrindų įstatymas. Šio įstatymo 3 str. 2 d. 2 p. nurodo, kad teisėkūroje vadovaujamas proporcingumo principu, reiškiančiu, kad pasirinktos teisinio reguliavimo priemonės turi sudaryti kuo mažesnę administracinę ir kitokią naštą, nevaržyti teisiųjų santykių subjektų daugiau, negu to reikia teisinio reguliavimo tikslams pasiekti.

Toks reguliavimas nustato įstatymo projekto autoriui pareigą kartu su projektu pateikti naštą, kurią atneštų įstatymo projektas, vertinimą ir prognozuoti naudą, kuri būtų pasiekta reguliavimu. Nors našta objektyviai yra – šiuo atveju ji neįvertinama. Automatiškai neįvertinama, ar siūlomas reguliavimo griežtinimas yra proporcingas numatytiems tikslams.

Projekto aiškinamajame rašte teigiama, jog palengvės ikiteisminio tyrimo atlikimas, kur įtariamieji asmenys naudojami judriojo ryšio išankstinio mokėjimo paslauga. Tačiau nėra pateikiami jokie duomenys apie tai, kiek tokių veikų iš tiesų yra ir kaip Projektas gali pagerinti situaciją.

Vertinant Projekto poveikį kriminogeninei situacijai šalyje, būtina atkreipti dėmesį į tai, kad nors Lietuvoje ir būtų registruojami išankstinių mokėjimo SIM kortelių pirkėjų duomenys, tačiau tai nebūtų daroma kaimyninėse šalyse. Kaimyninėse šalyse – Latvijoje, Estijoje, Lenkijoje, Baltarusijoje išankstinio mokėjimo korteles galima įsigyti be didesnių išankstinių apribojimų ar duomenų registracijos. Naudojantis tarptautinio ryšio (angl. *Roaming*) paslaugomis, potencialūs pažeidėjai galėtų korteles įsigyti kitose šalyse ir jas toliau sėkmingai naudoti Lietuvoje.

Jungtinėje Karalystėje toks pasiūlymas buvo vertinamas po 2005 m. liepos mėnesį Londone įvykusių teroristinių išpuolių. Iš teisėsaugos, žvalgybos bei ryšio operatorių ekspertų sudarytos darbo grupės išvadose buvo teigiama, jog privaloma išankstinio mokėjimo kortelių savininkų duomenų registracija neatneštų jokių reikšmingų pokyčių tyrimo procesui, o tik susilpnintų jau veikiančią registravimo sistemą.

Kaip Projekto rengėjai aiškinamajame rašte patys nurodo, kai kuriose Europos Sąjungos šalyse jau veikia privaloma SIM kortelių savininkų duomenų registracija. 2012 m. Europos Komisija tyrė, ar tokia registracija buvo naudinga. Po tyrimo Europos vidaus reikalų komisarė Cecilia Malmström teigė, kad „šiuo metu nėra jokių įrodymų, kad tokie veiksmai būtų naudingi nusikalstamų veikų tyrimui ar sklandžiam vidaus rinkos veikimui“.

Tačiau aiškinamajame rašte teisingai pastebima, kad toks reguliavimas apsunkins verslo sąlygas viešųjų ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjams.

Siūlomas toks reguliavimas, dėl kurio turėtų būti surenkami jau anksčiau minėti kiekvieno naujo vartotojo duomenys. Dėl šios priežasties reikėtų priimti į darbą daugiau asmenų, kurie galėtų apdoroti šiuos duomenis. Tai reikšia, kad didesnės apimties duomenų kaupimas ir administravimas pareikalaus daugiau žmogiškųjų bei finansinių išteklių. Galima prognozuoti, kad padidėjus tokių paslaugų administravimo kaštams, išaugs ir paslaugų kainos. Tokį kainų padidėjimą pajus paslaugų vartotojai.

Šiuo metu išankstinėmis mokėjimo kortelėmis yra prekiaujama ne tik paslaugų teikėjų salonuose, tačiau ir prekybos centruose, degalinėse ir kitose prekybos vietose. Paslaugų teikėjų teigimu, jų salonuose dirbantys žmonės yra paruošiami reikiamų duomenų surinkimui, taip pat yra apmokomi, kaip atpažinti galimus sukčiavimo atvejus bei padirbtus dokumentus. Tačiau galima manyti, kad tokių įgūdžių kitų pardavimo vietų darbuotojai neturi. Tai gali reikšti, kad kitose parduotuvėse nebebus pardavinėjamos išankstinio mokėjimo SIM kortelės. Tai skaudžiausiai paveiks atokesnių regionų, kur nėra paslaugų teikėjų įsteigtų aptarnavimo centrų, gyventojus, kuriems taip pat būtina naudotis komunikacijos priemonėmis.

Taigi apibendrinant galima teigti, kad siūlomas reguliavimas neatitinka proporcingumo principų, nes siūlomas reguliavimas yra neproporcingai griežtas ir gali nepasiekti numatytų tikslų.

Reguliavimas gali būti sunkiai praktiškai įgyvendinamas

Reikia atkreipti dėmesį į tai, kad nėra aišku, kaip toks reguliavimas bus praktiškai įgyvendinamas ir gali pažeisti asmenų, jau įsigijusių tokias SIM korteles teises.

Nėra aišku, kaip bus sprendžiama problema dėl tų žmonių, kurie jau naudoja išankstinio apmokėjimo ryšio paslaugomis. Jei operatoriams bus sukurta pareiga sužinoti ir jau paslaugomis besinaudojančių asmenų duomenis, galima prognozuoti, kad tai pareikalaus itin daug išteklių, nes reikėtų susisiekti su visais išankstinio apmokėjimo ryšio paslaugomis besinaudojančiais asmenimis.

Su tuo susijusi dar viena grėsmė. Toks duomenų surinkimas galėtų nulemti dar daugiau nusikalstamų veikų. Telefoniniai sukčiai, prisidengdami nauju reguliavimu, galėtų skambinti asmenims iš jų išgauti asmeninę informaciją. Tai galėtų pasireikšti ne tik telefonu. Atokesnėse gyvenvietėse gyvenančius žmones, kurie paprastai turi mažiau informacijos apie įstatymų pasikeitimus, būtų dar paprasčiau apgauti juos aplankant.

Be to, reikia pabrėžti, kad jei visgi būtų sukurta pareiga surinkti jau paslaugomis besinaudojančių asmenų duomenis, tai paneigtų jau tarp paslaugų teikėjo ir vartotojo sudarytos sutarties esmę. Šios paslaugos turi du pagrindinius elementus: išankstinis paslaugų apmokėjimas ir paslaugų anonimiškumas. Jei reguliavimas būtų taikomas į praeitį, tai pažeistų vieną iš esminių teisės teorijos principų *lex retro non agit* (įstatymas atgal negalioja), kuris išvedamas iš Konstitucijos 7 str. nuostatos „galioja tik paskelbti įstatymai“. Konstitucinis teismas yra pasisakęs, kad „Reikalavimo, kad įstatymas neturi grįžtamosios galios, neatitinkantis reglamentavimas civilinių, administracinių ar kitų teisinių santykių srityje pažeistų teisinės valstybės principą ir būtų nekonstitutingas“.

Jei Projekte siūlomas reguliavimas visgi būtų taikomas praeičiai, kas savaime prieštarauja teisės principams, būtų paneigta viena iš esminių išankstinio mokėjimo ryšio sutarties sąlygų. Toks imperatyvus nurodymas pakeisti sutartį taip pat būtų neproporcingas numatytiems tikslams pasiekti.

Atsižvelgiant į tai, kad praktika rodo, jog tokiu reguliavimu nebūtų pasiekti iškelti tikslai, o priemonės jiems pasiekti yra per griežtos, bei todėl, kad Projekto įgyvendinimas gali atnešti dar daugiau neigiamų pasekmių, LLRI siūlo nepritarti Projektui.

TELE2

Lietuvos Respublikos Prezidentei
S. Daukanto a. 3, 01122 Vilnius

2015-04-16 Nr. SD- 21150

Lietuvos Respublikos Seimo
Informacinės visuomenės plėtros komitetui
Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimo
Teisės ir teisėtvarkos komitetui
Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius

Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerijai
Šventaragio g. 2, 01510 Vilnius

Lietuvos Respublikos Susisiekimo ministerijai
Gedimino pr. 17, 01505 Vilnius

Lietuvos Respublikos Ryšių reguliavimo tarnybai
Algirdo g. 27A, 03219 Vilnius

DĖL ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerija viešai konsultacijai pateikė Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 3, 5, 34, 68, 78 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Projektas).

Projektu yra siekiama judriojo ryšio operatoriams nustatyti pareigą registruoti judriojo ryšio išankstinio mokėjimo SIM korteles, tokiu būdu kompetentingoms valstybės institucijoms sudarant sąlygas veiksmingiau tirti nusikalstamas veikas ar jas užkardyti. Taip pat, Projektu yra siekiama Vyriausybės įgaliotai institucijai sudaryti galimybę, vadovaujantis blokuotųjų (ribotinių) veiksmų sąrašu, nurodyti operatoriams nutraukti elektroninio ryšio paslaugų teikimą arba blokuoti skambučius į tam tikrus telefono ryšio numerius. Be to, siekiant nustatyti dingusių be žinios asmenų buvimo vietą, užtikrinti, kad asmenims būtų suteikta neatidėliotina pagalba bei tiriant sunkius ir labai sunkius nusikaltimus, įpareigoti operatorius kriminalinės žvalgybos pagrindinėms institucijoms ir ikiteisminio tyrimo įstaigoms neatlygintinai teikti vietos nustatymo duomenis (įskaitant ir srauto duomenis) realiu laiku be abonento ir (arba) faktinio viešųjų elektroninių ryšių paslaugų naudotojo sutikimo.

UAB „Tele2“ susipažino su Projektu bei šiuo raštu teikia savo pasiūlymus bei pastabas dėl atitinkamų Projekto nuostatų.

Iš esmės, visi pasiūlymai bei pastabos bus suskirstyti į dvi pagrindines grupes: (i) dėl išankstinio mokėjimo SIM kortelių registravimo ir (ii) dėl kitų ERĮ pakeitimų.

UAB „Tele2“, jm. k. 111471645, PVM m. k. LT114716417
El. paštas: reception.lt@tele2.com, oficialus tinklalapis: www.tele2.lt
Tel.: (8-5) 2366 300, faksas: (8-5) 2366 302
Juridinio asmens buveinė: Sporto g. 7A 09200 Vilnius
Duomenys kaupiami ir saugomi LR Juridinių asmenų registre

TELE2

I. DĖL IŠANKSTINIO MOKĖJIMO SIM KORTELIŲ REGISTRAVIMO

Pirma, remiantis kitų šalių patirtimi bei viešai publikuojama GSMA (*Groupe Speciale Mobile Association*) ataskaita *The Mandatory Registration of Prepaid SIM Card Users*¹ paminėtina, kad privalomas išankstinio mokėjimo SIM kortelių registravimas **neigiamai atsilieps vartotojams** dėl šių priežasčių:

- dėl sudėtingesnio administravimo proceso (dokumentų tikrinimas, duomenų įvedimas į sistemą, archyavimas ir pan.) bei dėl išaugusių administravimo sąnaudų mažiausiai 20 kartų sumažės išankstinio apmokėjimo kortelių pardavimo kanalų kiekis, t.y. prekyba SIM kortelėmis iš esmės galės būti vykdoma tik operatorių prekybos taškuose (eliminuojant prekybos centrus, spaudos kioskus ir pan.);
- rinka pasipildys importuotomis neregistruotomis SIM kortelėmis, labai tikėtina, kad atsiras ir padirbtų SIM kortelių, atsivers jų pardavimo „juodoji rinka“;
- socialiai pažeidžiami vartotojai bus dalinai atriboti nuo prieinamų komunikavimo kanalų. Šiuo metu, didžioji daugumai socialiai pažeidžiamų vartotojų naudojasi būtent išankstinio apmokėjimo paslaugomis. Labai tikėtina, kad dalis tokių vartotojų dėl finansinės padėties, sveikatos būklės ar būklės šeimoje, arba dėl riboto naudojimosi masinėmis informavimo priemonėmis, ar reguliavimo nesupratimo, nesupras reikalavimų ir/arba negalės atvykti į tokių SIM kortelių pardavimo taškus (ženkliai sumažėjus pardavimo kanalų kiekiui). Yra didelė rizika tokias socialines grupes apskritai atriboti nuo komunikavimo kanalų;
- tikėtinas „chaosas“ bei vartotojų nepasitenkinimas Projekto įgyvendinimo pradžioje. Daug vartotojų išankstinio apmokėjimo kortelėmis naudojasi M2M (angl. *Machine to Machine*) paslaugoms gauti (garažų ir kiemų vartai, pakeliamos užkardos, signalizacijos, buities įranga ir pan.). Savaimė suprantama, kad nemaža šių vartotojų dalis arba pamirš, kad naudojami išankstinio apmokėjimo SIM kortelėmis (priminimo į šį numerį taip pat negaus), arba neįsijungins į reikalavimų pobūdį bei nuo 2016 m. sausio 1 d. patirs didelių nepatogumų dėl paslaugų ribojimo;
- bus apribotos galimybės gyventojams prekiauti, keistis daiktais ir/ar informacija skelbimų portaluose. Kaip žinia, didžioji dalis gyventojų, talpindami skelbimus, nurodo išankstinių apmokėjimo kortelių telefono numerius, siekdami neviešinti savo pastovaus numerio viešoje erdvėje bei susilaukti nepageidaujamo skambučių srauto;
- tikėtina, kad esamų išankstinio apmokėjimo kortelių suregistravimo laikotarpiu, padidės nusikalstamos veikos, kai tretieji asmenys, apsimesdami operatoriaus darbuotojais, abonentams siūlys užregistruoti jų išankstinio apmokėjimo korteles bei taip prašydami jų asmeninių, prisijungimo prie sistemų ir pan. duomenų ar net prašys užmokesčio už šią paslaugą.
- esamų išankstinio apmokėjimo SIM kortelių „suregistravimo“ laikotarpis yra itin trumpas, per kurį praktiškai neįmanoma realizuoti, kad visi tokių kortelių naudotajai užsiregistruotų. Tuo tarpu, pavyzdžiui, seno pavyzdžio vairuotojo pažymėjimui pasikeisti buvo skirti net 5 metai;
- esamų išankstinio apmokėjimo kortelių registravimas pažeis teisėtus esamų vartotojų lūkesčius, kuriuos jie turėjo įsigydami korteles;

¹ The Mandatory Registration of Prepaid SIM Card Users (http://www.gsma.com/regaffairs/wp-content/uploads/2014/03/GSMA_The_Mandatory_Registration_of_Prepaid_SIM_Card_Users_22qWtRn2.pdf)

TELE2

- kils vartotojų nepasitenkinimas dėl jų privatumo ir teisės į žodžio laisvę ribojimo, nesant apčiuopiamo bei pagrįsto teigiamo efekto ir naudos iš tokio reguliavimo (visuomenės kriminalizavimas bei sekimas).

Antra, nėra tiesioginio ryšio tarp išankstinio apmokėjimo kortelių registravimo ir nusikalstamumo (jo mažėjimo) ir išankstinio apmokėjimo kortelių registravimas **nusikalstamumo nesumažins**, nes:

- kaip minėta, nesunkiai bus galima bus įsigyti ir Lietuvoje naudoti kitose valstybėse parduodamas išankstinio apmokėjimo korteles, naudojantis tarptinklinio ryšio (angl. *Roaming*) paslaugomis. Šiuo metu, Lenkijoje, Baltarusijoje, Latvijoje, Estijoje ir dauguma kitų valstybių išankstinio apmokėjimo kortelės nėra privalomai registruojamos;
- be abejonės, išankstinio apmokėjimo kortelės Lietuvoje bus stengiamasi įsigyti kitais (neteisėtais) būdais (su padirbtais, pavogtais, kitų asmenų prarastais dokumentais, susitariant su socialiai pažeidžiamais arba reguliavimo bei pasekmių nesuprantančiais vartotojais ir pan.). Todėl, tiriant nusikaltimus, tai dalinai gali ne pagerinti nusikaltimų tyrimą, tačiau priešingai, sąlygoti papildomos painiavos identifikuojant įtariamuosius bei kitus asmenis;
- išankstinio apmokėjimo kortelių registravimas nesumažins „apsimestinių“ tyčinių skambučių į Bendrąjį pagalbos centrą (112), nes šiuo numeriu privaloma sudaryti galimybę prisiskambinti ir be SIM kortelės telefone;
- įsigyjamų išankstinio apmokėjimo SIM kortelių kiekis yra neribojamas ir šiuo metu yra ne mažai vartotojų, kurie turi bent po kelias tokio tipo SIM korteles. Todėl labai tikėtina, kad tokie asmenys pametę, praradę ar kitokiu būdu netekę kortelės, kurioje nėra įnešto didelio pinigų kiekio, arba nepastebės to, arba neturės didelio intereso bei paskatos informuoti apie jos praradimą, jei nebus įsitikinę, kad kortelė iš jų buvo pavogta;
- dėl pinigų plovimo prevencijos siūlytina susitarti dėl algoritmo/sprendimo, pagal kurį operatoriai informuotų Valstybinę mokesčių inspekciją arba Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnybą apie „įtartinas“ operacijas išankstinio apmokėjimo kortelėmis bei blokuotų atitinkamus vartotojus;

Trečia, išankstinio apmokėjimo kortelių registravimas nusikalstamumo nesumažins dar ir dėl to, kad telekomunikacijų rinkoje yra gausybė kitų galimybių komunikuoti telekomunikaciniais įrenginiais nesiregistruojant, pvz.:

- (i) IP telefonija (*Skype, Viber, etc.*);
- (ii) susirašinėjimas žinutėmis duomenis perduodant internetu (*Whatsapp, iMessage, ChatON, Blackberry Message* ir pan.);
- (iii) radijo ryšio stotelės.

Ketvirta, kitų šalių tyrimai/patirtis rodo, kad esminės teigiamos įtakos įvedant/įvedus tokį reguliavimą nebuvo arba nebūtų buvę:

TELE2

- Meksikoje 2009-2012 m. galiojo privalomas registravimas, kurio vėliau atsisakyta, nes tai *nepadėjo tirti susijusius nusikaltimus, atlikti baudžiamąjį persekiojimą bei prevenciškai kovoti su atitinkamais nusikaltimais*;
- tokios valstybės kaip Kanada, Čekija, D. Britanija, Naujoji Zelandija ir Rumunija svarstė išankstinio apmokėjimo kortelių registravimą, tačiau to atsisakė.
- Didžiojoje Britanijoje, po teroristinių išpuolių 2005 metais, išankstinio apmokėjimo kortelių registravimo pliusai ir minusai, pasekmės buvo analizuojami itin išsamiai, sudarius ekspertų grupę iš teisėsaugos institucijų, valstybės saugumo, apsaugos agentūrų ir telekomunikacijų operatorių atstovų. Tačiau buvo prieita išvados, kad *privaloma registracija neduos jokių reikšmingų naujų privalumų nusikaltimų tyrimo procese bei sumažinti dabartinės savanoriškos registracijos sistemos efektyvumą*.
- 2012 metais Europos Komisija ES valstybių narių, įvedusių išankstinio apmokėjimo kortelių registraciją, paprašė pateikti informaciją bei pagrindimą apie realią arba potencialią tokių priemonių teigiamą įtaką, tačiau, apibendrindama ES valstybių narių atsakymus, Europos komisarė Cecilia Malmström pastebėjo, kad *šiuo metu nėra jokių įrodymų, kurie pagrįstų tokių priemonių naudą nusikaltimų tyrimui ar sklandesniam vidaus rinkos funkcionavimui*.

Penkta, remiantis kitų šalių patirtimi bei viešai publikuojama GSMA ataskaita² paminėtina, kad privalomas išankstinio mokėjimo SIM kortelių registravimas neigiamai atsilieps industrijai:

- Dideli įgyvendinimo kaštai – preliminariais Tele2 skaičiavimais, esamų bei būsimų išankstinio apmokėjimo kortelių registracija kainuos bendrovei **mažiausiai 4 mln. Eurų** (investicijos į įrangą, jos palaikymas, esamų klientų suregistravimas, atnaujinti procesai, darbuotojų apmokymas, monitoringas (kiek ir kokios neužregistruotos), komunikacija bei visuomenės švietimas ir blokavimas, papildomų klientų duomenų bei dokumentų kopijų kaupimas bei archyvavimas);
- Operatoriai yra sudarę metines sutartis su didžiaisiais prekybos tinklais dėl išankstinio apmokėjimo SIM kortelių pakuočių išstatymo, kurios galioja ilgiau nei iki šių metų pabaigos, todėl tokie ERĮ pakeitimai neleistų operatoriams vykdyti šiose sutartyse numatytų įsipareigojimų ir operatoriai patirtų didelių nuostolių bei, galbūt, būtų priversti mokėti baudas.

Šešta, neabejojama tuo, kad išankstinio apmokėjimo kortelių registravimas atneš ir santykinės naudos (išankstinio apmokėjimo klientų galimybė naudotis e-paslaugomis, tokiomis kaip e-komercija, e-valdžia, e-parasas, e-sveikata ir kt.), tačiau atkreiptinas dėmesys, kad visos šios e-paslaugos bei kitos naudos gali būti pasiekiamos ir be priverstinio išankstinio apmokėjimo kortelių registravimo. Tai gali būti padaroma vartotojams užsiregistruojant savanoriškai, kurie pageidauja tokių paslaugų.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta bei į tai, kad:

- (i) pamatinis šio Projekto tikslas yra sudaryti sąlygas veiksmingiau tirti nusikalstamas veikas ar jas užkardyti;
- (ii) labiausiai tikėtina, kad nusikalteliai naudosis ne esamomis (senomis), o pirks naujas SIM korteles – paprastai jie SIM korteles naudoja ne daugiau kaip vieną ar kelis kartus;

² The Mandatory Registration of Prepaid SIM Card Users (<http://www.gsma.com/publicpolicy/wp-content/uploads/2013/11/GSMA-White-Paper-Mandatory-Registration-of-Prepaid-SIM-Users-12sep2013.pdf>)

- (iii) net neabejotina, kad nusikaltėliai ieškos kitų būdų kaip komunikuoti neregistruojant SIM kortelių;
- (iv) šiuo metu rinkoje yra daugiau nei 1 mln. vien Tele2 išankstinio apmokėjimo kortelių, todėl esamų kortelių suregistravimo kaštai bus, kaip minėta, itin dideli ir sieks ne mažiau 4 mln. Eurų;
- (v) registruojant tik naujai perkamas SIM korteles kaštai būtų dešimtis kartų mažesni nei visų esamų (senų) kortelių užregistravimas;

mūsų nuomone, tokie Projekte numatyti ERĮ pakeitimai yra ydingi, todėl siūlome susitikimo metu aptarti įvairias alternatyvas, tarp kurių, ir galimybę registruoti tik naujas SIM korteles. Bet kuriuo atveju, atsižvelgiant į pakeitimų mastą bei jų poveikį, pakeitimai galėtų būti įgyvendinami ne anksčiau kaip nuo 2017 m. sausio 1 d. ir tik aiškiai sureglamentavus kompensacijos operatoriams mechanizmą.

II. DĖL KITŲ ERĮ PAKEITIMŲ

1. Dėl ERĮ 3 straipsnio papildymo 7 dalimi.

- Blokuotinių veiksmų apibrėžimas turėtų apimti tik judriojo ryšio išankstinio mokėjimo kortelėmis teikiamas balso paslaugas, t.y. operatoriai neturėtų stebėti/filtruoti interneto turinio.
- Blokuotinių (ribotinių) veiksmų sąrašas turėtų būti atitinkamo Lietuvos kriminalinės policijos biuro judriojo ryšio operatoriams pateiktam Judriojo ryšio telefonų IMEI kodų ir (arba) SIM kortelių blokavimo algoritmui (2013-10-18, Nr. 38-S7-2014 RN).
- Blokuoti judriojo ryšio išankstinio mokėjimo kortelėmis teikiamas balso paslaugas adekvati ir proporcinga priemonė galėtų būti tik sunkių arba labai sunkių nusikaltimų atveju, todėl, atitinkamai turėtų būti patikslintas šis punktas.

2. Dėl ERĮ 5 straipsnio papildymo 7 punktu.

- Atsižvelgdami į tai, kad operatoriai turi geriausią patirtį bei praktiką disponuojant elektroninių ryšių tinklus, manytume, jog siekiant blokavimo veiksmus atlikti kuo operatyviau bei efektyviau, kartu išvengiant nepagrįstų investicijų rinkos dalyviams, blokuotinių (ribotinių) veiksmų sąrašas turėtų būti sudaromas konsultuojantis su operatoriais.

3. Dėl ERĮ 34 straipsnio 16 dalies papildymo.

- Blokuoti judriojo ryšio išankstinio mokėjimo kortelėmis teikiamas paslaugas adekvati ir proporcinga priemonė galėtų būti tik sunkių arba labai sunkių nusikaltimų atveju, todėl, atitinkamai turėtų būti patikslintas šis punktas.
- Šiuo metu Tele2 turi galimybę užblokuoti tik konkretų abonentą (A numerį), tačiau neturi galimybių automatinio būdu blokuoti abonto skambučių į tam tikrus telefono ryšio numerius. Šio funkcionalumo įgyvendinimas reikalauja investicijų tiek į programinę įrangą (atnaujinimą), tiek į papildomus

žmogiškuosius resursus, tačiau, mūsų vertinimu, tai nėra būtinas funkcionalumas nusikalstamoms veikoms tirti ir/ar užkardyti, taip pat, nėra efektyvus ir labai sunkiai įsivaizduojamas tokio funkcionalumo pritaikymas praktikoje, todėl siūlytina atsisakyti šio reikalavimo.

4. Dėl ERĮ 34 straipsnio papildymo 17 dalimi

- Šiuo papildymu „*lėtomis Vyriausybės įgaliotoms institucijoms*“ suteikiama galimybė, vadovaujantis blokuotinių (ribotinių) veiksmų sąrašu, nurodyti operatoriams nutraukti elektroninių ryšių paslaugų teikimą registruotiems elektroninių ryšių naudotojams arba blokuoti skambučius į tam tikrus telefono ryšio numerius. Mūsų nuomone, tokia galimybė turėtų būti suteikta vienai institucijai pagal su operatoriais suderiną vieningą judriojo ryšio telefonų IMEI kodų ir (arba) SIM kortelių blokavimo algoritmą bei nurodymas turėtų apimti tik judriojo ryšio išankstinio mokėjimo kortelių balso paslaugas. Taip būtų išvengiama skirtingų blokavimo algoritmų, besidubliuojančių prašymų bei palengvinama administracinė našta operatoriams. Atsižvelgdama į tai, Tele2 yra pasiruošusi pagelbėti įgyvendinant informacijos teikimo per vieną instituciją projektą.

5. Dėl ERĮ 34 straipsnio papildymo 18 dalimi.

- Kaip minėta pastaboje dėl ERĮ 5 straipsnio papildymo 7 punktu, operatoriai turi geriausią patirtį bei praktiką disponuojant elektroninių ryšių tinklais, todėl manytume, jog siekiant blokavimo veiksmus atlikti kuo operatyviau bei efektyviau, kartu išvengiant nepagrįstų investicijų rinkos dalyviams, blokuotinių (ribotinių) veiksmų sąrašas turėtų būti sudaromas konsultuojantis su operatoriais. Taip pat, detalizuojant „*stebėseną*“ sudarančius veiksmus, taip pat turėtų būti konsultuojamasi su operatoriais. Kaip minėta, „*stebėseną*“ turėtų būti tik judriojo ryšio tinklais teikiamų balso paslaugų, t.y. operatoriai neturėtų stebėti/filtruoti interneto turinio. Operatoriai turi prognozuoti kokio lygio stebėseną reikės įgyvendinti, tad nuo to priklauso investicijų vertė, kuri gali siekti šimtus tūkstančių ir daugiau eurų.

6. Dėl ERĮ 34 straipsnio papildymo 19 dalimi.

- Mūsų vertinimu, informuoti abonentą apie paslaugų nutraukimą, jeigu naudojantis šiomis paslaugomis vykdomi blokuotinių (ribotinių) veiksmų sąraše esantys veiksmai, nėra tikslinga, nes tokių papildomų pareigų nustatymas operatoriui sąlygos papildomą administracinę naštą, tačiau ERĮ projekto aiškinamajame rašte nurodyti tikslai (suteikiama galimybė apskusti operatoriaus veiksmus) nebus pasiekti, nes:

- (i) abonentas pranešimą gaus blokavimo metu prieš pat blokavimą, todėl jis neturės galimybės gerai susipažinti bei įvertinti situaciją. Kitu atveju, jei informuojamas klientas būtų iš anksto – tai tada toks blokavimas savaime nebektų prasmės.
- (ii) operatorius neblokuos numerių savo nuožiūra, t.y. tai bus daroma pagal įgaliotos institucijos parengtą blokuotinių (ribotinių) veiksmų sąrašą ir vadovaujantis galiojančiais teisės aktais. Todėl skundžiami turėtų būti atitinkamos institucijos veiksmai ir (ar) blokuotinių (ribotinių) veiksmų sąrašas.

7. Dėl ERĮ 68 straipsnio papildymo 5 dalimi.

- Šiuo metu UAB „Tele2“ turi galimybę teikti vietos nustatymo duomenis realiu laiku, tačiau bendrovė neturi įdiegusi funkcionalumo realiu laiku teikti srauto duomenis. Tokio funkcionalumo įgyvendinimas

neabejotinai sąlygos nemažas bendrovės investicijas, kurios bus nukreiptos ne į bendrovės veiklos užtikrinimą, tačiau į kitų institucijų darbo palengvinimą. Mūsų vertinimu, toks reikalavimas yra perteklinis. Taip pat nėra aiškus principas, kaip tai norima realizuoti, kokios operatoriaus, o kokios gaunančiosios institucijos atsakomybių bei techninio sprendimo įgyvendinimo ribos, kokie prognozuojami srautai ir pan. Tik atsakius į šiuos klausimus, operatoriai galės preliminarai įvertinti tokio funkcionalumo diegimo kaštus.

- Vietos nustatymo duomenys turėtų būti teikiami vienai institucijai, kuri savo ruožtu būtų atsakinga bei galėtų juos perduoti kitiems subjektams, esant poreikiui. Taip būtų užtikrinamas veiksmų koordinavimas, nesidubliavimas bei legitimumo užtikrinimas.
- Vietos nustatymo duomenys, tiriant sunkius ir labai sunkius nusikaltimus, mūsų vertinimu, gali būti teikiami tik tokius veiksmus sankcionavus teismui, priešingu atveju, galimai būtų pažeistos LR Konstitucijoje numatytos žmogaus teisės ir laisvės.

8. Dėl ERI 68 straipsnio papildymo 6 dalimi.

- Analogiškos pastabos dėl informacijos teikimo vieningai institucijai bei dėl informacijos teikimo sankcionavus teismui.

9. Dėl Projekto 1 priedo 1.3.4. punkto

- Mūsų vertinimu, šis punktas yra perteklinis, kadangi nėra iki galo aišku, kokiais tikslais iš operatorių yra reikalaujama teikti tokią informaciją. Be to, operatoriai ne visais atvejais galės pateikti vietovės, kurioje papildyta sąskaita, žymą (Cell ID). Pavyzdžiui, jei sąskaita bus papildyta iš personalinio kompiuterio, operatorius neturės duomenų apie tokio kompiuterio vietovę. Taip pat, nėra aišku iš punkto formuluotės, kurią vietovę reikės nurodyti – kur yra SIM kortelė jos papildymo metu, ar kurioj vietoj buvo atliktas papildymas.

Mūsų pasiūlymus bei pastabas Projektui esame pasiruošę aptarti susitikimo metu.

Pagarbiai

UAB „Tele2“ teisės ir reguliavimo direktorius

Tadas Bukauskas

TEO LT, AB

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai
Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius

2015-04-16 Nr. 01-2-073

DĖL ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija parengė ir paskelbė derinti suinteresuotoms institucijoms bei visuomenei Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 5, 34, 68, 78 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – ERĮ projektas).

TEO LT, AB (toliau – Teo) išnagrinėjo ERĮ projektą ir pateikia savo pastabas:

1. Papildytas ERĮ 3 straipsnis nauja 7 dalimi „7. *Blokuotinių (ribotinių) veiksmų sąrašas – tai veiksmų seka (algoritmas), kuri sudaro prielaidas daryti nusikalstamas veikas pasinaudojant viešaisiais ryšių tinklais ir (arba) viešosiomis elektroninių ryšių paslaugomis.*“

ERĮ projekte numatyta sąvoka apima visas viešąsias elektroninių ryšių paslaugas, tačiau Teo manymu, blokuotinių (ribotinių) veiksmų sąvoka turėtų apimti tik judriojo ryšio išankstinio mokėjimo kortelėmis teikiamas balso paslaugas.

Sąvokoje taipogi nurodoma „<...> sudaro prielaidas daryti nusikalstamas veikas<...>“. LR baudžiamojo kodekso 10 straipsnyje numatyta, kad nusikalstamos veikos skirstomos į nusikaltimus ir baudžiamuosius nusižengimus. Tokiu būdu elektroninių ryšių paslaugų teikėjai privalės nutraukti paslaugų teikimą arba blokuoti skambučius į tam tikrus telefono ryšio numerius, kai kyla įtarimas, jog daromas bet kuris LR baudžiamojo kodekse numatytas nusikaltimas ar baudžiamasis nusižengimas, pvz. net darant baudžiamąjį nusižengimą aplinkai (272 straipsnis. *Neteisėtas medžiojimas ar žvejojimas arba kitoks laukinės gyvūnijos išteklių naudojimas, 274 straipsnis. Neteisėtas saugomų laukinių augalų, grybų ar jų dalių rinkimas, naikinimas, realizavimas ar kitoks disponavimas jais*). Manome, kad ribojimo veiksmai turėtų būti taikomi tik konkrečių nusikaltimų atžvilgiu, todėl siūlome ERĮ projekto 3 straipsnio 7 dalyje numatytą sąvoką susiaurinti numatant tik konkrečius nusikaltimus arba apibrėžiant tokiu būdu – „<...> sudaro prielaidas daryti tik sunkius ir labai sunkius nusikaltimus<...>“.

2. Papildytas ERĮ 5 straipsnio 2 dalis 7 punktu „7) *Sudaro blokuotinių (ribotinių) veiksmų sąrašą.*“

Siūlome šį punktą papildyti ir išdėstyti taip:

„7) *Sudaro blokuotinių (ribotinių) veiksmų sąrašą. Šis sąrašas iš anksto derinamas su viešųjų ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjais.*“

3. Siūloma keisti ERĮ 34 straipsnio 16 dalį numatant, kad „<...> elektroninių ryšių paslaugos buvo neteisėtai naudotos ar panaudotos nusikalstamoms veikoms<...>“. Šiuo metu galiojantiame ERĮ numatyta, jog elektroninių ryšių paslaugų teikėjai privalo nutraukti paslaugų teikimą arba blokuoti skambučius į tam tikrus telefono ryšio numerius tik sukčiavimo atveju.

Teo manymu, ribojimo veiksmai turėtų būti taikomi tik konkrečių nusikaltimų atžvilgiu, todėl siūlome arba palikti šiuo metu galiojantį variantą, arba ERĮ projekte 34 straipsnio 16 dalyje įvardinti konkrečius nusikaltimus.

4. Papildytas ERĮ 34 straipsnis 17 dalimi „17. Kitos Vyriausybės įgaliotos institucijos vadovaudamosi blokuotinų (ribotinių) veiksmų sąrašu, turi teisę nurodyti viešųjų ryšių tinklą ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjams nutraukti elektroninių ryšių paslaugų teikimą registruotiems elektroninių ryšių naudotojams arba blokuoti skambučius į tam tikrus telefono ryšio numerius.“

Komentuojant šį pakeitimą siūlome aiškiai apibrėžti Vyriausybės vieną įgaliotą instituciją, kuri turėtų teisę duoti nurodymus elektroninių ryšių paslaugų teikėjams. Taipogi nurodymas nutraukti paslaugų teikimą arba blokuoti skambučius į tam tikrus telefono ryšio numerius turėtų būti taikomas tik judriojo ryšio išankstinio mokėjimo kortelėmis teikiamų balso paslaugų atžvilgiu.

5. Papildytas ERĮ 34 straipsnis 18 dalimi „18. Viešųjų ryšių tinklą ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjai privalo vykdyti stebėseną ir nutraukti viešųjų elektroninių ryšių ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikimą, jeigu naudojantis paslaugomis vykdomi blokuotinų (ribotinių) veiksmų sąraše esantys veiksmai.“

Kaip jau pažymėjome rašto 1 punkte, turėtų būti susiaurinta elektroninių ryšių paslaugų apimtis numatant tik judriojo ryšio išankstinio mokėjimo kortelėmis teikiamas balso paslaugas.

6. Papildytas ERĮ 68 straipsnis 5 dalimi „5. Siekiant nustatyti dingusių be žinios asmenų buvimo vietą, užtikrinti, kad asmenims būtų suteikta neatidėliotina pagalba, ir tiriant sunkius ir labai sunkius nusikaltimus, viešųjų ryšių tinklą ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjai neatlygintinai teikia vietos nustatymo duomenis (įskaitant ir srauto duomenis) realiu laiku be abonento ir (arba) faktinio viešųjų elektroninių ryšių paslaugų naudotojo sutikimo kriminalinės žvalgybos pagrindinėms institucijoms ir ikiteisminio tyrimo įstaigoms.“

Šis straipsnis numato, kad duomenys teikiami kriminalinės žvalgybos pagrindinėms institucijoms ir ikiteisminio tyrimo įstaigoms. Teo manymu, būtų tikslingiau numatyti, kad elektroninių ryšių paslaugų teikėjai duomenis pateikia vienai įgaliojai institucijai, kuri operatyviai duomenis perduoda reikiamai institucijai ar įstaigai.

Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad labai plačiai gali būti suprantama formuluotė „<...> užtikrinti, kad asmenims būtų suteikta neatidėliotina pagalba<...>“, todėl siūlome arba aiškiai apibrėžti konkrečius atvejus, kurie gali būti vertinami kaip neatidėliotina pagalba, arba išbraukti neatidėliotinos pagalbos atvejį ir apibrėžti tokiu būdu – „Siekiant nustatyti dingusių be žinios asmenų buvimo vietą bei tiriant sunkius ir labai sunkius nusikaltimus<...>“.

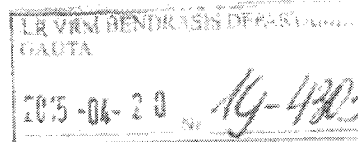
7. ERĮ 1 priedas papildytas duomenimis, kurie būtini ryšio šaltiniui išaiškinti ir nustatyti „1.3.4. paslaugos apmokėjimo data ir laikas, suma, būdas, vietovės, kurioje papildyta sąskaita, žyma (Cell ID).“

Manome, kad 1.3.1.–1.3.3. papunkčiuose išvardinti duomenys yra pakankami nustatant elektroninių ryšių paslaugos naudotoją kai teikiama judriojo ryšio paslauga, kuri iš anksto apmokėta, todėl 1.3.4. papunktis yra perteklinis ir turėtų būti pašalintas iš ERĮ projekto.

Rizikų valdymo padalinio vadovas

Vytautas Bučinskas

Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministrui
Sauliui Skverneliui
Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,

2015-04-15 Nr. 1400-

DĖL ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ ĮSTATYMO PAKEITIMO PROJEKTO

Dėkojame už galimybę pateikti nuomonę dėl Vidaus reikalų ministerijos paruošto Elektroninių ryšių įstatymo pakeitimo projekto Nr. 15-3354 (toliau – "Projektas"), kuriuo siekiama registruoti judriojo telefono ryšio išankstinio mokėjimo paslaugos naudotojus.

UAB „Bitė Lietuva“, suprasdama Projekto rengėjų tikslus bei atsižvelgdama į šalyje susidariusią kriminalinę bei geopolitinę situaciją, iš esmės pritaria, kad judriojo telefono ryšio išankstinio mokėjimo paslaugos naudotojai būtų registruojami, duomenys apie juos būtų pateikiami teisėsaugos institucijoms nusikaltimų tyrimui bei jų prevencijai, o šiems paslaugų naudotojams nepateikus duomenų, judriojo telefono ryšio paslaugos jiems būtų nebeteikiamos. Kartu norime atkreipti Jūsų dėmesį į kai kuriuos Projekte numatomo reguliavimo aspektus.

Pirma, atsižvelgiant į tai, kad Projektu siekiama palengvinti nusikaltimų tyrimą bei jų prevenciją, kai tam panaudojamos judriojo telefono ryšio išankstinio mokėjimo balso telefonijos paslaugos, manome, kad reikėtų siaurinti blokuotinių (ribotinių) veiksmų sąrašą apibrėžimą (Projekto 1 str.), numatant, kad į blokuotinių (ribotinių) veiksmų sąrašą patektų tik veiksmai, susiję su judriojo telefono ryšio išankstinio mokėjimo balso paslaugomis. Tai reikalinga tam, kad nebūtų vykdoma nuolatinė visų elektroninių ryšių paslaugų turinio kontrolė (Projekto 3 str. 2 ir 3 dalys), pvz. jei blokuotinių (ribotinių) veiksmų sąrašą atsirastų tam tikrų interneto svetainių lankymas ar kiti veiksmai, atliekami naudojantis duomenų perdavimo paslaugomis. Atitinkamai siūlome pakeisti Projekto 3 str. 2 ir 3 dalis, numatant pareigą nutraukti ar vykdyti stebėseną tik judriojo telefono ryšio išankstinio mokėjimo balso paslaugų atžvilgiu.

Antra, mūsų nuomone, blokuotinių veiksmų sąrašas turėtų būti sudaromas konsultuojantis su operatoriais, lygiai kaip tą darė Policijos departamentas, kai 2013 m. su operatoriais buvo suderintas ir iki šiol taikomas tam tikras algoritmas, leidžiantis riboti paslaugų teikimą įkalinimo įstaigose. Atitinkamai siūlome koreguoti Projekto 2 str.

Trečia, manome, kad operatoriams turėtų būti nustatyta pareiga teikti duomenis bei informaciją vienai valstybės institucijai, o ne bet kuriai teisėsaugos institucijai (Projekto 4 str.).

Ketvirta, Projekto 6 str. numato Elektroninių ryšių įstatymo 1 priedo papildymą 1.3.4 punktu, kuris numato pareigą saugoti ne tik išankstinio paslaugos naudotojo duomenis (analogiškus kaip sudarant rašytinę sutartį dėl judriojo telefono ryšio paslaugų teikimo), bet ir pareigą saugoti sąskaitos papildymo datą, laiką, sumą, būdą vietovę, kurioje papildyta sąskaita. Manome, kad šie duomenys yra pertekliniai ir gali nepagrįstai diskriminuoti

išankstinio apmokėjimo paslaugos naudotojus, lyginant su asmenimis, sudariusiais rašytines sutartis, apie kuriuos panašūs duomenys nėra saugomi (pvz. koku būdu jie apmokėjo pateiktą sąskaitą už paslaugą, kokia buvo paslaugos suma ir pan.).

Penkta, atkreipiame dėmesį, kad Projekte numatyta pareiga operatoriams saugoti išankstinio apmokėjimo paslaugos naudotojų duomenis, tačiau visiškai neregamentuota pareiga įsitikinti paslaugos naudotojų pateikiamų duomenų tikrumu, ypač turint omenyje, kad įgyvendinus Projektą reikėtų suregistruoti kelis milijonus išankstinio mokėjimo paslaugos mokėtojų duomenų. Taikant pernelyg laisvus duomenų surinkimo būdus, gali būti nepasiekti Projektui keliami tikslai.

Pagarbiai,

Generalinio direktoriaus pavaduotojas

Nikita Sergienko

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai
Šventaragio g. 2
LT-01510 Vilnius

2015-04-15 Nr. 1600-600

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai
Gedimino pr. 17
LT-01505 Vilnius

Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai
Algirdo g. 27A
LT-03219 Vilnius

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ ĮSTATYMO NR. IX-2135
3, 5, 34, 68, 78 STRAIPSNIŲ IR 1 PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO**

Šiuo raštu UAB „Omnitel“ teikia žemiau išdėstytas savo pastabas ir pasiūlymus Lietuvos Respublikos vidaus ministerijos parengtam ir viešai konsultacijai paskelbtam Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo (toliau – ERI) Nr. IX-2135 3, 5, 34, 68, 78 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektui (toliau – Įstatymo projektas).

1. Dėl judriojo ryšio operatorių pareigos registruoti judriojo ryšio išankstinio mokėjimo SIM korteles

Aiškinamajame rašte nurodytas Įstatymo projekto tikslas – judriojo ryšio operatoriams nustatyti pareigą registruoti judriojo ryšio išankstinio mokėjimo SIM korteles, tokiu būdu kompetentingoms valstybės institucijoms sudarant sąlygas veiksmingiau tirti nusikalstamas veikas ar jas užkardyti.

UAB „Omnitel“ supranta teisėsaugos institucijų reiškiamą susirūpinimą dėl mobiliųjų telefonų panaudojimo nusikaltimams vykdyti. Tačiau, UAB „Omnitel“ nuomone, judriojo ryšio išankstinio mokėjimo SIM kortelių registracija tikrai neišspręstų visų problemų dėl mobiliojo ryšio paslaugų panaudojimo anonimiškai nusikalstamais tikslais. Pirmiausia, išankstinio mokėjimo paslaugos privaloma registracija nėra numatyta daugelyje kitų valstybių, todėl organizuoti nusikaltėliai gali be didelių problemų įsivežti korteles iš užsienio ir anonimiškai panaudoti jas Lietuvoje. Be to, Lietuvoje vartotojas bei juridinis asmuo gali įsigyti ne vieną, o keletą išankstinio mokėjimo kortelių, todėl visiškai įmanoma korteles

įsigyti ir registruoti per statytinį asmenį, pavyzdžiui, asmenį, neturintį gyvenamosios vietos ir pan., ir naudoti nusikalstamai veiklai vykdyti.

Pastebėtina, kad pasaulinės mobiliųjų operatorių asociacijos GSMA 2013 m. lapkritį atlikto tyrimo apie privalomą judriojo ryšio išankstinio mokėjimo naudotojų registravimą¹ duomenys parodo, kad iki šiol nėra jokių įrodymų, kad privaloma judriojo ryšio išankstinio mokėjimo SIM kortelių registracija įtakotų nusikalstamumo mažėjimą.

Tačiau, jeigu visgi Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos siūlomam privalomam judriojo ryšio išankstinio mokėjimo SIM kortelių registravimui būtų pritarta, svarbu atkreipti dėmesį, kad pasirengimas judriojo ryšio išankstinio mokėjimo SIM kortelių registravimui yra ilgas ir sudėtingas procesas, reikalaujantis daugelio sisteminių pakeitimų. Todėl, vertinant pasirengimo judriojo ryšio išankstinio mokėjimo SIM kortelių registravimui proceso sudėtingumą, turi būti nustatomas protingas ir judriojo ryšio rinkos dalyviams priimtinas pasirengimo SIM kortelių registravimui terminas, kuris turėtų būti ne ankstesnis nei iki 2017-01-01. Kartu siūlytina apsvarstyti galimybę nuo aukščiau nurodyto termino privalomai registruoti tik naujas judriojo ryšio išankstinio mokėjimo SIM korteles.

2. Dėl Įstatymo projektu keičiamo ERĮ 1 priedo

Įstatymo projektas numato operatorių pareigą, be kita ko, saugoti judriojo ryšio išankstinio mokėjimo paslaugos pardavimo datą ir laiką, pardavėjo pavadinimą, įmonės kodą, pardavimo vietos adresą taip pat paslaugos apmokėjimo datą ir laiką, sumą, būdą ir vietovės, kurioje papildyta sąskaita, žymą (Cell ID). Pastebėtina, kad judriojo ryšio išankstinio mokėjimo paslaugų SIM kortelės platinamos per platų tinklą, taip pat pasitelkiant distributorius, todėl UAB „Omnitel“ negalėtų saugoti išankstinio mokėjimo paslaugų SIM kortelių pardavimo datos ir laiko, pardavėjo pavadinimo, pardavimo vietos adreso ir pan. Atsižvelgiant į tai, siūlytina Įstatymu keičiamo ERĮ 1 priedo 1.3.3 ir 1.3.4 punktuose vietoj žodžio „paslaugos“ įrašyti žodžius „sąskaitos papildymo“.

Taip pat pažymėtina, kad sąskaita gali būti papildoma internetu naudojant kompiuterį ar kitą galinį įrenginį, todėl vietovės, kurioje papildyta sąskaita, žyma (Cell ID) negalės būti pateikta. Siūlytina Įstatymu keičiamo ERĮ 1 priedo 1.3.4 punkte išbraukti žodžius „vietovės, kurioje papildyta sąskaita, žyma (Cell ID)“.

¹ *The Mandatory Registration of Prepaid SIM Card Users* (atliktas tyrimas pasiekiamas paspaudus šią nuorodą: http://www.gsma.com/publicpolicy/wp-content/uploads/2013/11/GSMA_White-Paper_Mandatory-Registration-of-Prepaid-SIM-Users_32pgWEBv3.pdf).

3. Dėl Įstatymo projektu keičiamų ERĮ 3, 5 straipsnio bei 34 straipsnio 17 ir 18 dalių - blokuotinių veiksmų sąrašo bei operatorių pareigos nutraukti paslaugų teikimą bei blokuoti skambučius į tam tikrus telefono ryšio numerius

Įstatymo projektu įtvirtinamas blokuotinių (ribotinių) veiksmų sąrašas, kurį sudaro Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija. Blokuotinių (ribotinių) veiksmų sąrašo apibrėžimas apima viešuosius ryšių tinklus ir viešąsias elektroninių ryšių paslaugas. Įstatymo projektu taip pat nustatoma kitų Vyriausybės įgaliotų institucijų teisę vadovaujantis blokuotinių (ribotinių) veiksmų sąrašu, nurodyti viešųjų ryšių tinklą ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjams nutraukti elektroninių ryšių paslaugų teikimą registruotiems elektroninių ryšių naudotojams arba blokuoti skambučius į tam tikrus telefono ryšio numerius bei viešųjų ryšių tinklą ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjų pareigą patiems vykdyti stebėseną ir nutraukti viešųjų elektroninių ryšių ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikimą pagal blokuotinių (ribotinių) veiksmų sąrašą.

Pastebėtina, kad vadovaujantis ERĮ 3 straipsnio 15 dalimi, elektroninių ryšių paslauga tai – paprastai už atlygį teikiama paslauga, kurią visiškai ar daugiausia sudaro signalų perdavimas elektroninių ryšių tinklais, įskaitant telekomunikacijų paslaugas ir perdavimo (siuntimo) paslaugas transliavimui (retransliavimui) naudojamais tinklais. Kaip matyti iš pateikto apibrėžimo, elektroninių ryšių paslaugos sąvoka yra plati ir apima ne tik judriojo ryšio išankstinio mokėjimo balso telefonijos paslaugas. Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo projektu siekiama sudaryti sąlygas kompetentingoms valstybės institucijoms tirti nusikalstamas veikas, kurioms dažniausiai panaudojamos būtent judriojo ryšio išankstinio mokėjimo SIM kortelės ir būtent balso telefonijos paslaugos, blokuotinių (ribotinių) veiksmų sąrašo apibrėžimas ir atitinkamai aukščiau Įstatymo projektu keičiamo ERĮ 34 straipsnio 17, 18 ir 19 dalių reglamentavimo apimtis turi būti susiaurinta šias nuostatas taikant ne visoms viešosioms elektroninių ryšių paslaugoms, bet tik judriojo ryšio išankstinio mokėjimo balso telefonijos paslaugoms.

Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad ERĮ 34 straipsnio 17 dalyje numatytas reikalavimas operatoriui blokuoti skambučius į tam tikrus telefono ryšio numerius yra labai sunkiai techniškai realizuojamas praktikoje, nes operatoriaus turimos techninės galimybės leidžia operatoriui tik nutraukti paslaugų teikimą konkrečioms abonentams. Atsižvelgiant į tai, siūlytina ERĮ 34 straipsnio 17 dalį patikslinti išbraukiant žodžius „arba blokuoti skambučius į tam tikrus telefono ryšio numerius“.

Siūlome numatyti, kad blokuotinių (ribotinių) veiksmų sąrašas turi būti neišvengiamai suderintas su operatoriais. Manome, kad blokuotinių (ribotinių) veiksmų sąrašas turėtų atitikti

suderintą ir šiuo metu judriojo ryšio operatorių sėkmingai taikomą Lietuvos kriminalinės policijos biuro judriojo ryšio operatoriams pateiktą Judriojo ryšio telefonų IMEI kodų ir (arba) SIM kortelių blokavimo algoritmą.

4. Dėl Įstatymo projektu keičiamos ERĮ 34 straipsnio 16 dalies nuostatos

Įstatymo projektu papildoma ERĮ 34 straipsnio 16 dalis numatant, kad teismas nustatęs, kad viešieji ryšių tinklai ir (arba) viešosios elektroninių ryšių paslaugos buvo naudoti ar panaudoti nusikalstamoms veikoms, turi teisę nurodyti viešųjų ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjams nutraukti minėtų paslaugų teikimą arba blokuoti skambučius į tam tikrus telefono ryšio numerius, ir konfiskuoti pajamas, gautas teikiant neteisėtai naudotus ar panaudotus nusikalstamoms veikoms daryti viešuosius ryšių tinklus ir (arba) viešąsias elektroninių ryšių paslaugas.

ERĮ 34 straipsnio 16 dalies nuostata suponuoja viešųjų ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjų atsakomybę už šių teikėjų teikiamų viešųjų ryšių tinklų ir (arba) viešų elektroninių ryšių paslaugų panaudojimą nusikalstamoms veikoms daryti, nepaisant to, kad nusikalstamas veikas padaro kiti asmenys. UAB „Omnitel“ nuomone toks reguliavimas viešųjų ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjų atžvilgiu yra nepagrįstas. Manome, kad nurodyta ERĮ nuostata turi būti patikslinta atsakomybę nustatant asmenims, įvykdžiusiems nusikalstamas veikas ir konfiskuojant būtent šių asmenų pajamas, gautas iš nusikalstamų veikų, kurios įvykdytos neteisėtai panaudojus viešuosius ryšių tinklus ir (arba) viešąsias elektroninių ryšių paslaugas.

Taip pat, kaip buvo minėta aukščiau, atsižvelgiant į tai, kad operatoriaus turimos techninės galimybės leidžia operatoriui tik nutraukti paslaugų teikimą konkrečioms abonentams, bet ne blokuoti skambučius į tam tikrus telefono ryšio numerius, siūlytina ERĮ 34 straipsnio 16 dalyje išbraukti žodžius „arba blokuoti skambučius į tam tikrus telefono ryšio numerius“.

5. Dėl Įstatymo projektu ERĮ 34 straipsnio papildymo 19 dalimi - operatorių pareigos informuoti abonentą ir (arba) faktinį paslaugų naudotoją

Įstatymo projektu ERĮ 34 straipsnio papildymo 19 dalimi numatyta operatorių pareiga informuoti abonentą ir (arba) faktinį paslaugų naudotoją apie paslaugų nutraukimą, jeigu naudojantis šiomis paslaugomis vykdomi blokuotinių (ribotinių) veiksmų sąraše esantys veiksmai.

Vertinant tai, kad paslaugų nutraukimas atitinkamiems abonentams bus vykdomas išimtinai įgaliotų institucijų nurodymu ir informuojant abonentus apie paslaugų nutraukimą iš anksto nutraukimas netektų savo prasmės, manome, kad siūloma įtvirtinti operatorių pareigą nėra tikslinga, todėl Įstatymo projektu siūlomą ERĮ 34 straipsnio 19 dalį siūlytina išbraukti.

6. Įstatymo projektu keičiamos ERĮ 68 straipsnio 5 dalies - operatorių pareigos neatlygintinai teikti vietos nustatymo duomenis (įskaitant ir srauto duomenis) realiu laiku

Įstatymo projektu išplečiamas nustatytas teisinis reguliavimas nustatant viešųjų ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjų pareigą kriminalinės žvalgybos pagrindinėms institucijoms ir ikiteisminio tyrimo įstaigoms neatlygintinai teikti vietos nustatymo duomenis (įskaitant ir srauto duomenis) realiu laiku siekiant nustatyti dingusių be žinios asmenų buvimo vietą, užtikrinti, kad asmenims būtų suteikta neatidėliotina pagalba bei tiriant sunkius ir labai sunkius nusikaltimus.

Pastebėtina, kad vadovaujantis esamu teisiniu reglamentavimu (ERĮ 77 straipsnis) UAB „Omnitel“ teikia neatlygintinai, elektroniniu būdu ir nedelsiant įstatymų nustatyta tvarka turimą ir nusikalstamos veikoms užkardyti, tirti, nustatyti reikalingą informaciją kriminalinės žvalgybos pagrindinėms institucijoms, Vyriausybės nurodytoms ikiteisminio tyrimo įstaigoms, prokurorui, teismui ar teisėjui.

Tačiau šiuo metu UAB „Omnitel“ neturi techninio funkcionalumo teikti srauto duomenis realiu laiku. Be to UAB „Omnitel“ išreiškia nuogastavimą dėl siūlomos įtvirtinti aukščiau nurodytų institucijų teisės gauti srauto duomenis realiu laiku pagrįstumo ir teisėtumo.

Pažymėtina, kad Europos Sąjungos Teisingumo Teismas, nagrinėdamas 2006 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/24/EB teisėtumą, sprendime sujungtose bylose C-293/12 ir C-594/12 konstatavo, kad „<...> direktyva reikalaujant saugoti šiuos duomenis ir kompetentingoms nacionalinėms institucijoms suteikiant prieigą prie jų, ypatingai grubiai kišamasi į pagrindinių teisių į privataus gyvenimo gerbimo ir asmens duomenų apsaugos sritį“. Atsižvelgiant į tai, kad srauto duomenų kontrolė realiu laiku gali suteikti labai tikslų žinių apie asmenų, kurių duomenys saugomi, privatų gyvenimą, tokiu būdu būtų nepagrįstai kišamasi į asmens privatų gyvenimą. Manome, kad esamas galiojančiame ERĮ įtvirtintas informacijos teikimo kompetentingoms institucijoms mechanizmas yra tinkamas, o Įstatymo projektu siūlomas srauto duomenų teikimas realiu laiku nėra pagrįsta bei proporcinga priemonė siekiamam tikslui pasiekti.

Be to, atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad Lietuvos Respublikos Konstitucijos 22 straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatyta: „Informacija apie privatų asmens gyvenimą gali būti renkama tik motyvuotu teismo sprendimu ir tik pagal įstatymą. Įstatymas ir teismas saugo, kad niekas nepatirtų savavališko ar neteisėto kišimosi į jo asmeninį ir šeimyninį gyvenimą, kėsینimosi į jo garbę ar orumą.“ Šios konstitucinės nuostatos *inter alia* reiškia, kad įstatymų leidėjas turi pareigą informacijos apie privatų asmens gyvenimą rinkimo tvarką nustatyti įstatymu ir kad įstatyme turi būti įtvirtinta, jog informacija apie privatų asmens gyvenimą gali būti renkama tik motyvuotu teismo sprendimu (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2002 m. rugsėjo 19 d. nutarimas byloje Nr. 34/2000-28/01). Atsižvelgiant į aukščiau išdėstytą nuostatą manome, kad srauto duomenys kriminalinės žvalgybos pagrindinėms institucijoms ir ikiteisminio tyrimo įstaigoms turėtų būti teikiami tik turint teismo leidimą, kaip yra daroma šiuo metu.

Taip pat paminėtina, kad UAB „Omnitel“ nuomone, Įstatymo projektu keičiamoje ERĮ 68 straipsnio 5 dalyje yra nepagrįstai išplečiami duomenų gavimo tikslai. Manome, kad, kiek tai susiję su vietos nustatymo duomenų teikimu realiu laiku, ERĮ 68 straipsnio 5 dalies reguliavimo apimtis turėtų būti siaurinama.

Pažymime, kad vietos nustatymo duomenų teikimas Įstatymo projekte numatyti kiekvienai įgaliotai institucijai atskirai, reikalauja papildomų sisteminių funkcionalumų ir žmogiškųjų resursų. Siekiant operatyvumo ir efektyvumo, tokie duomenys turi būti teikiami centralizuotai, t.y. vienai įgaliotai institucijai, kuri, savo ruožtu, šią informaciją teiktų kitoms ją gauti įgaliotoms institucijoms.

Esame pasirengę Įstatymo projekto nuostatas ir šiame rašte pateiktas pastabas bei pasiūlymus aptarti susitikimo metu.

Pagarbiai

Generalinis direktorius

Dan Strömberg

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŪKIO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga. Gedimino pr. 38, LT-01104 Vilnius, tel. 8 706 64 845, 8 706 64 868,
faks. 8 706 64 762, el. p. kanc@ukmin.lt, <http://www.ukmin.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų
ministerijai

2015-04-21 Nr. (15.27-91)-3-1979
[2015-03-31 Nr. 1D-3391(12)

DĖL TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMO

Ūkio ministerija išnagrinėjo kartu su Jūsų 2015 m. kovo 31 d. raštu Nr. 1D-3391(12) pateiktą Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 5, 34, 68, 78 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – projektas).

1. Projekte yra numatyti nauji informaciniai įpareigojimai ūkio subjektams (pavyzdžiui, projekto 3 straipsnyje (Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo (toliau – įstatymas) 18, 19 dalyse), projekto 4 straipsnyje (įstatymo 68 straipsnio 5 ir 6 dalyse), projekto 6 straipsnyje (įstatymo 1 priedo 1.3, 2.1.2 papunkčiai), todėl prašome įvertinti administracinę naštą ūkio subjektams ir pateikti Ūkio ministerijai Administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaitą, vadovaujantis Administracinės naštos ūkio subjektams nustatymo metodika, patvirtinta Vyriausybės 2012 m. sausio 11 d. nutarimu Nr. 4 (toliau – Metodika).

2. Projekto aiškinamojo rašto 5 dalyje yra konstatuojama, kad ūkio subjektai patirs papildomas išlaidas. Prašome šioje dalyje pateikti detalius atlikto poveikio vertinimo rezultatus (esant galimybei pateikti poveikį skaitinę išraišką), apimant, bet neapsiribojant: kokias ir kokio dydžio papildomas išlaidas patirs ūkio subjektai; kaip pasiūlymas įtakos telefoninių paslaugų rinką; kaip pasiūlymas įtakos vartotojus ir atskiras visuomenės grupes, kurios naudojasi šiomis paslaugomis; kaip įtakos teikiamų paslaugų kainą; paslaugų prieinamumą; ar numatomas poveikis valstybės finansams.

3. Atkreipiame dėmesį, jog Teisėkūros pagrindų įstatymo 20 straipsnio 4 dalyje yra nustatyta, jog teisės aktai, keičiantys ar nustatantys naują ūkio subjektų veiklos ar jos priežiūros teisinį reguliavimą, paprastai įsigalioja gegužės 1 dieną arba lapkričio 1 dieną, tačiau visais atvejais ne anksčiau kaip po trijų mėnesių nuo jų oficialaus paskelbimo dienos. Ši nuostata netaikoma, kai teisinis reguliavimas nustatomas arba keičiamas pagal Europos Sąjungos teisės aktuose nustatytus įpareigojimus, Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių reikalavimus, taip pat kai nustatomas ūkio subjektams palankesnis teisinis reguliavimas. Atsižvelgiant į išdėstytą, prašome įstatymo įsigaliojimo datą nustatyti 2015 m. lapkričio 1 d.

Ūkio viceministrė

Rasa Noreikienė

ORIGINALAS PAŠTU
NESIUNČIAMAS

Laura Kinkaite, tel. 870664778, laura.kinkaite@ukmin.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga. Gedimino pr. 17, LT-01505 Vilnius, tel. (8 5) 239 3911
faks. (8 5) 212 4335 el.p. sumin@sumin.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre. kodas 188620589

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų
ministerijai

2015-04-27 Nr. 1D-3391(12)
[2015-03-31 Nr. 1D-3391(12)]

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ ĮSTATYMO NR. IX-2135 3, 5, 34, 68, 78 STRAIPSNIŲ IR 1 PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Susisiekimo ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi Vidaus reikalų ministerijos 2015 m. kovo 31 d. raštu Nr. 1D-3391(12) pateiktą derinti Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 5, 34, 68, 78 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas), informuoja, kad pritaria Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos iniciatyvai gerinti nusikalstamų veikų, daromų naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis, tyrimą bei užkardymą, tačiau teikia šias pastabas ir pasiūlymus dėl Įstatymo projekto tobulinimo.

1. Priėmus Įstatymo projektą, būtų identifiukuoti tik išankstinio mokėjimo SIM kortelių naudotojai, bet išliktų galimybė anonimiškai skambinti naudojantis taksofonais ar kitose viešai prieinamose viešųjų telefono ryšio paslaugų teikimo vietose teikiama telefono ryšio paslauga. Be to, priėmus Įstatymo projektą, išliktų galimybė išankstinio mokėjimo SIM korteles įsigyti kaimyninėse šalyse ir jas naudoti Lietuvos Respublikos teritorijoje, atsižvelgiant į tai, kad ES šalyse narėse tarptautinio tarptinklinio ryšio (angl. *roaming*) paslaugų kaina yra santykinai nedidelė ir turi tendenciją mažėti. Prašome įvertinti šiuos aspektus ir prireikus patikslinti Įstatymo projektą.

2. Susisiekimo ministerijos nuomone, priėmus Įstatymo projektą, padidės administracinė našta (išlaidos), tenkanti verslo subjektams, nes jie turės pakeisti išankstinio mokėjimo paslaugų pardavimo verslo modelį pagal siūlomą teisinį reglamentavimą. Atsižvelgdami į tai, siūlome Įstatymo projekto aiškinamajame rašte įvertinti operatoriams teksiančius kaštus pinigine išraiška (išlaidas, registruojant jau esamus judriojo ryšio išankstinio mokėjimo paslaugos SIM kortelių naudotojus, ir naudotojus, įsigyančius naujas išankstinio mokėjimo SIM korteles), taip pat, ar šios priemonės bus proporcingos siekiamam tikslui.

3. Pastebėtina, kad teikiamo Įstatymo projekto 4 straipsnio 2 dalies nuostata atitinka Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 77 straipsnio 1 dalį, t. y. ūkio subjektams teikiantiems elektroninių ryšių tinklus ir paslaugas, jau yra numatyta pareiga neatlygintinai teikti informaciją pagrindinėms kriminalinės žvalgybos tarnyboms bei Vyriausybės nurodytoms ikiteisminio tyrimo įstaigoms pagal jų paklausimus elektroniniu būdu ir nedelsiant. Atsižvelgdami į tai, siūlome svarstyti Įstatymo projekto 4 straipsnio 2 dalies nuostatos tikslumą.

4. Prašome papildyti Įstatymo projekto aiškinamojo rašto 8 punktą, nurodant, kuriai institucijai pagal kompetenciją bus suteikti įgaliojimai sudarinėti blokuotinų (ribotinų) veiksmų sąrašus (algoritmus).

5. Įstatymo projekto 3 straipsnio 2 dalyje vietoj žodžių „registruotiems elektroninių ryšių naudotojams“ siūlome įrašyti žodžius „registruotiems elektroninių ryšių paslaugų naudotojams“. Įstatymo projekto 3 straipsnio 4 dalyje vietoj žodžių „faktinį viešųjų elektroninių ryšių paslaugų naudotoją“ siūlome rašyti žodžius „registruotą elektroninių ryšių paslaugų naudotoją“.

Susisiekimo viceministras

Arijandas Šliupas

LIETUVOS RESPUBLIKOS RYSIŲ REGULIAVIMO TARNYBA

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų
ministerijai

2015-04-15 Nr. (37.2) 1B-113-1
[2015-03-31 Nr. 1D-3391(12)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTRONINIŲ RYSIŲ ĮSTATYMO NR. IX-2135 3, 5, 34, 68, 78 STRAIPSNIŲ IR 1 PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba (toliau – Tarnyba), pagal kompetenciją įvertinusi Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2015 m. kovo 31 d. raštu Nr. 1D-3391(12) „Dėl įstatymo projekto derinimo“ pateiktą derinti Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 5, 34, 68, 78 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – projektas), pažymi, kad palaiko projektu siekiamus įgyvendinti tikslus, tuo pačiu mano, kad projektu nustatomas teisinis reguliavimas turi būti proporcingas jo sukeliamai administracinei naštai ir yra tobulintinas dėl žemiau nurodytų priežasčių.

1. Dėl projekto nuostatų, susijusių su išankstinio mokėjimo SIM kortelių registravimu:

Projekto aiškinamajame rašte nurodoma, kad projekto tikslas – „judriojo ryšio operatoriams nustatyti pareigą registruoti judriojo ryšio išankstinio mokėjimo SIM korteles, tokiu būdu kompetentingoms valstybės institucijoms sudarant sąlygas veiksmingiau tirti nusikalstamas veikas ar jas užkardyti“. Tačiau pagal projekto 7 straipsnį *elektroninių ryšių paslaugos naudotojai*, iki projekto įsigaliojimo įsigiję *elektroninių ryšių paslaugas*, iki 2016 m. sausio 1 d. įpareigojami viešųjų ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjui nurodyti savo vardą, pavardę, gimimo datą bei adresą, o elektroninių ryšių paslaugos naudotojai užsieniečiai – dar ir asmens tapatybę patvirtinančio dokumento numerį. Atsižvelgiant į tai, pažymėtina, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo (toliau – ERĮ) 3 straipsnio 15 dalimi, elektroninių ryšių paslauga – paprastai už atlygį teikiama paslauga, kurią visiškai ar daugiausia sudaro signalų perdavimas elektroninių ryšių tinklais, įskaitant telekomunikacijų paslaugas ir perdavimo (siuntimo) paslaugas transliavimui (retransliavimui) naudojamais tinklais. Taigi, sąvokos „*elektroninių ryšių paslauga*“ ir „*elektroninių ryšių paslaugų naudotojas*“ nėra išimtinai susijusios tik su išankstinio mokėjimo paslaugomis ir jų gavėjais. Todel projekto 7 straipsnyje įtvirtinta nuostata suponuoja, kad pateikti joje nurodomus asmens duomenis viešųjų ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjui bus įpareigoti visi asmenys, kuriems yra teikiamos elektroninių ryšių paslaugos, nepriklausomai nuo elektroninių ryšių paslaugų rūšies (viešosios telefono ryšio, interneto prieigos, kt.) ir apmokėjimo būdo, nepaisant to, kad viešųjų ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjui šie duomenys gali būti jau žinomi, pvz., buvo pateikti sudarant rašytinę elektroninių ryšių paslaugų teikimo sutartį ir pan. Atsižvelgiant į tai, siūlytina papildomai įvertinti projekto 7 straipsniu siekiamus tikslus ir patikslinti šį straipsnį, suderinant jį su projektu siekiamais tikslais ir ERĮ vartojamomis sąvokomis.

2. Dėl projekto nuostatų, susijusių su viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikimo nutraukimu:

2.1. Projekto 1 straipsnio 1 dalimi siūloma papildyti ERĮ 3 straipsnį nauja 7 dalimi, kuria ERĮ būtų įtvirtinta sąvoka „blokuotinių (ribotinių) veiksmų sąrašas“, apibrėžiama kaip „*veiksmų seka* (algoritmas), kuri sudaro prielaidas daryti nusikalstamas veikas pasinaudojant viešaisiais ryšių tinklais ir (arba) viešosiomis elektroninių ryšių paslaugomis“. Pagal projekto 2 straipsnį blokuotinių (ribotinių) veiksmų sąrašą sudaryti pavedama Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotai institucijai. Kaip nurodyta projekto aiškinamajame rašte, Lietuvos policijos generalinis komisaras įsakymu privalės patvirtinti pavojingų veiksmų, pasinaudojant elektroninių ryšių tinklais ar

paslaugomis, sudarančių prielaidas atsirasti terorizmo ar kitoms nusikalstamoms veikoms, keliančioms grėsmę valstybės ir visuomenės saugumui bei viešajai tvarkai, *algoritmų (sąrašų)*. Atsižvelgiant į tai, pastebėtina, kad sąvokos „blokuotinių (ribotinių) veiksmų sąrašas“ apibrėžimas ir projekto aiškinamajame rašte nurodomo sąrašo, kuris būtų tvirtinamas Lietuvos policijos generalinio komisaro įsakymu, objektas skiriasi (pvz., „veiksmų seka“ – „pavojingi veiksmai“, „veiksmų seka, kuri sudaro prielaidas daryti nusikalstamas veikas pasinaudojant viešaisiais ryšių tinklais ir (arba) viešosiomis elektroninių ryšių paslaugomis“ – „veiksmai, pasinaudojant elektroninių ryšių tinklais ar paslaugomis“). Todėl siūlytina įvertinti, ar sąvokos „blokuotinių (ribotinių) veiksmų sąrašas“ apibrėžtis neturėtų būti patikslinta, arba patikslinti informaciją, pateikiamą aiškinamajame rašte.

2.2. Projekto 2 straipsniu pildomame ERĮ 5 straipsnio 2 dalies 7 punkte vietoj žodžio „sudaro“ siūlytina įrašyti žodį „tvirtina“.

2.3. Pagal Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 „Dėl Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų patvirtinimo“, 77.1.1 papunktį, prireikus teisės aktą papildyti nauju įterpiamu straipsniu ar punktu, teisės aktas, kurį sudaro straipsniai, jų dalys ir punktai, gali būti pildomas nauju įterpiamu straipsniu ar jo dalimi su novela. Atsižvelgiant į tai ir siekiant išvengti ERĮ 3 straipsnio dalių penumravimo, kas gali sąlygoti poreikį keisti kitus ERĮ straipsnius ar ERĮ įgyvendinamuosius teisės aktus, siūlytina projektu pildyti ERĮ 3 straipsnį ne nauja 7 dalimi, bet 6^a dalimi.

2.4. Projekto 3 straipsnio 2 dalimi ERĮ 34 straipsnį papildančioje 17 dalyje nurodyta, kad: „*Kitos Vyriausybės įgaliotos institucijos vadovaudamosi blokuotinių (ribotinių) veiksmų sąrašu, turi teisę nurodyti viešųjų ryšių tinklą ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjams nutraukti elektroninių ryšių paslaugų teikimą registruotiems elektroninių ryšių [paslaugų] naudotojams arba blokuoti skambučius į tam tikrus telefono ryšio numerius.*“ Vadovaujantis ERĮ 3 straipsnio 49 dalimi, registruotas elektroninių ryšių paslaugų naudotojas – asmuo, kuris, nebūdamas viešųjų elektroninių ryšių paslaugų abonentas, identifikuojamas pagal elektroninių ryšių paslaugų naudotojo atpažinimo kodą ir registravimosi metu pateiktą informaciją. Tačiau projekto aiškinamajame rašte nurodoma, jog aukščiau nurodyta Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotų institucijų teisė siejama su išankstinio mokėjimo paslauga. Pastebėtina, kad išankstinio mokėjimo paslaugų atveju, elektroninių ryšių paslaugų teikimo sutartis yra sudaroma konkludentiniais veiksmais, o tokia sutartį sudaręs asmuo yra laikomas ne registruotu elektroninių ryšių paslaugų naudotoju, o abonentu, kaip jis suprantamas pagal ERĮ 3 straipsnio 1 dalį. Atsižvelgiant į tai, siūlytina papildomai įvertinti projekto 3 straipsnio 2 dalimi siekiamus tikslus ir patikslinti ją, suderinant projekte vartojamas sąvokas su ERĮ vartojamomis sąvokomis.

Papildomai pastebėtina, kad, atsižvelgiant į tai, jog ERĮ nėra išvardytos Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos, neaišku, kokioms „*kitoms Vyriausybės įgaliotoms institucijoms*“ projekto 3 straipsnio 2 dalimi siekiama suteikti teisę nurodyti viešųjų ryšių tinklą ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjams nutraukti elektroninių ryšių paslaugų teikimą arba blokuoti skambučius į tam tikrus telefono ryšio numerius. Todėl siūlytina projekto 3 straipsnio 2 dalyje arba įvardyti konkrečias kompetentingas institucijas, arba išbraukti žodį „kitos“. Atkreiptinas dėmesys, kad pastaruoju atveju turės būti parengtas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 6 d. nutarimo Nr. 1593 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymą“ pakeitimo“ projektas, kuriame būtų įvardijamos atitinkamos Vyriausybės įgaliotos institucijos.

2.5. Pagal projekto 3 straipsnio 3 dalį, kuria ERĮ 34 straipsnis papildomas 18 dalimi, viešųjų ryšių tinklą ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjai privalo vykdyti *stebėseną ir nutraukti viešųjų elektroninių ryšių ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikimą, jeigu naudojantis paslaugomis vykdomi blokuotinių (ribotinių) veiksmų sąraše esantys veiksmai*. Projekto 3 straipsnio 4 dalyje, kuria ERĮ 34 straipsnis papildomas 19 dalimi, nustatyta, kad apie viešųjų elektroninių ryšių ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikimo nutraukimą, jeigu naudojantis šiomis paslaugomis vykdomi blokuotinių (ribotinių) veiksmų sąraše esantys veiksmai,

viešųjų ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjai elektroninėmis ryšio priemonėmis *informuoja abonentą ir (arba) faktinį viešųjų elektroninių ryšių paslaugų naudotoją*.

Projekto aiškinamajame rašte nurodoma, kad viešųjų ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjai įpareigojami nutraukti viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikimą siekiant sudaryti sąlygas užkirsti kelią nusikalstamoms veikoms arba jas užkardyti, taip pat, kad, siekiant užtikrinti asmenų teisę apskusti viešųjų ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjų veiksmus, jeigu jie mano, kad nutrauktas išankstinio apmokėjimo paslaugos teikimas arba blokuoti skambučiai į tam tikrus telefono ryšio numerius pažeidė jų interesus, ERĮ 34 straipsnio 19 dalimi nustatomas įpareigojimas asmenį apie paslaugų nutraukimą informuoti elektroninėmis ryšio priemonėmis.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta aukščiau, pažymėtina, kad projekte viešųjų ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjams numatant pareigą, esant tam tikroms sąlygoms, taikyti tam tikrus apribojimus, projekte taip pat turėtų būti arba aiškiai apibrėžta tokių apribojimų taikymo tvarka ir sąlygos (apribojimų terminas ir (arba) kompetentingi subjektai, galintys nustatyti šį terminą, tolesni veiksmai po apribojimų taikymo, apribojimų taikymo apskundimo tvarka ir kita), arba nurodyti teisės aktai, kuriuose tai bus apibrėžta.

Be to siūlytina įvertinti, ar apie atvejus, kai viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikimas yra apribojamas ERĮ 34 straipsnio 18 dalyje numatytu pagrindu, neturėtų būti informuojamos ir atitinkamos kompetentingos institucijos (pvz., ikiteisminio tyrimo įstaigos ar pan.), kurios pagal kompetenciją galėtų imtis atitinkamų galimai nusikalstamų veikų tyrimo ar užkardymo veiksmų.

Taip pat siūlytina suderinti ERĮ 34 straipsnio 18 ir 19 dalis tarpusavyje, nes, pvz., ERĮ 34 straipsnio 18 dalyje nėra įvardijami viešųjų elektroninių ryšių paslaugų naudotojai, kuriems gali būti nutrauktas viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikimas, tačiau ERĮ 34 straipsnio 19 dalyje jau aiškiai įvardijama, kad apie paslaugų nutraukimą turi būti informuojami abonentai ir (arba) faktiniai viešųjų elektroninių ryšių paslaugų naudotojai.

2.6. Projekto 3 straipsnio 3 bei 4 dalyse vartojama formuluotė „*vykdomi blokuotinių (ribotinių) veiksmų sąraše esantys veiksmai*“. Pagal projekto 1 straipsnio 1 dalį blokuotinių (ribotinių) veiksmų sąrašas suprantamas kaip „*veiksmų seka* (algoritmas), kuri sudaro prielaidas daryti nusikalstamas veikas pasinaudojant viešaisiais ryšių tinklais ir (arba) viešosiomis elektroninių ryšių paslaugomis“. Taigi, sistemiškai įvertinus projekto nuostatas, darytina išvada, kad viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikimo nutraukimas turi būti siejamas ne su pavienių blokuotinių (ribotinių) veiksmų sąraše nurodytų veiksmų atlikimu, bet su tam tikros veiksmų sekos atlikimu. Atsižvelgiant į tai, siūlytina atitinkamai patikslinti projekto 3 straipsnio 3 ir 4 dalis.

2.7. Pastebėtina, kad iš projekto 3 straipsnio 3 dalies formuluotės „*viešųjų ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjai privalo vykdyti stebėseną <...>*“ nėra aišku, kieno ar kokią stebėseną privalės vykdyti viešųjų ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjai. Atsižvelgiant į tai, siūlytina patikslinti projekto 3 straipsnio 3 dalimi siūlomą įtvirtinti ERĮ 34 straipsnio 18 dalį, detalizuojant su privaloma stebėseną susijusius aspektus.

2.8. Atkreiptinas dėmesys, kad projekto 3 straipsnio 3 dalyje vartojama sąvoka „*viešieji elektroniniai ryšiai*“ ERĮ nėra apibrėžiama ir (ar) vartojama, o nutrauktas gali būti tik viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikimas. Todėl siūlytina suderinti projekto 3 straipsnio 3 dalyje vartojamą sąvoką su vartojamomis ERĮ, išbraukiant žodžius „*viešųjų elektroninių ryšių ir (arba)*“.

2.9. Atkreiptinas dėmesys, kad su elektroninių ryšių srautų priežiūra ir stebėjimu, įskaitant informacijos teikimą kriminalinės žvalgybos pagrindinėms institucijoms, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nurodytoms ikiteisminio tyrimo įstaigoms, prokurorui, teismui ar teisėjui, susijusios ERĮ nuostatos yra įtvirtintos ERĮ 77 straipsnyje. Atsižvelgiant į tai, siekiant išlaikyti ERĮ nuostatų dėstymo logiškumą ir nuoseklumą, projekto 3 straipsnio 2–4 dalių nuostatos turėtų būti inkorporuotos ne į ERĮ 34 straipsnį, bet į ERĮ 77 straipsnį.

3. *Dėl projekto nuostatų, susijusių su vietos nustatymo duomenų (įskaitant ir srauto duomenis) teikimu:*

3.1. Projekto 4 straipsnio 1 dalimi, papildančia ERĮ 68 straipsnį 5 dalimi, siekiama nustatyti galimybę kriminalinės žvalgybos pagrindinėms institucijoms ir ikiteisminio tyrimo įstaigoms iš viešųjų ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjų *realiu laiku* be abonentų ir

(arba) faktinio viešųjų elektroninių ryšių paslaugų naudotojo sutikimo *neatlygintinai gauti* vietos nustatymo duomenis (įskaitant ir srauto duomenis), kai tai susiję su dingusių be žinios asmenų buvimo vietos nustatymu, užtikrinant, kad asmenims būtų suteikta neatidėliotina pagalba bei *tiriamą sunkius ir labai sunkius nusikaltimus*.

Atkreiptinas dėmesys, kad ERĮ 77 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad: „Ūkio subjektai, teikiantys elektroninių ryšių tinklus ir (arba) paslaugas, privalo įstatymų nustatyta tvarka turimą ir *nusikalstamoms veikoms užkardyti, tirti, nustatyti reikalingą informaciją* pateikti kriminalinės žvalgybos pagrindinėms institucijoms, Vyriausybės nurodytoms ikiteisminio tyrimo įstaigoms, prokurorui, teismui ar teisėjui. Šią informaciją ūkio subjektai, teikiantys elektroninių ryšių tinklus ir (arba) paslaugas, *neatlygintinai teikia* kriminalinės žvalgybos pagrindinėms institucijoms, Vyriausybės nurodytoms ikiteisminio tyrimo įstaigoms *pagal jų paklausimus elektroniniu būdu ir nedelsdami*...“¹. Pagal ERĮ 77 straipsnio 2 dalį ūkio subjektai, teikiantys elektroninių ryšių tinklus ir (arba) paslaugas, vykdydami ERĮ 77 straipsnio 1 dalies nuostatas, turi patvirtinti prašymų ir (arba) paklausimų pateikti informaciją tvarkymo vidaus taisykles. Taigi, *galiojantis teisinis reglamentavimas sudaro galimybes kriminalinės žvalgybos pagrindinėms institucijoms ir ikiteisminio tyrimo įstaigoms gauti nusikalstamoms veikoms užkardyti, tirti, nustatyti reikalingą informaciją iš viešųjų ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjų*, todėl projekto 4 straipsnio nuostatos, kiek jos susijusios su viešųjų ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjų pareiga teikti bei kriminalinės žvalgybos pagrindinių institucijų ir ikiteisminio tyrimo įstaigų teise gauti nusikalstamoms veikoms užkardyti, tirti, nustatyti reikalingą informaciją, yra besidubliuojančios.

3.2. Be to, pažymėtina, kad neaiškus projekto 4 straipsnio 1 dalimi siūlomo teisinio reguliavimo, kiek jis susijęs su dingusių be žinios asmenų buvimo vietos nustatymu, užtikrinant, kad asmenims būtų suteikta neatidėliotina pagalba, techninis realizavimas ir praktinis taikymas. Pastebėtina, kad *informacija apie dingusius be žinios asmenis, kaip ir informacija apie sunkius ir labai sunkius nusikaltimus, disponuoja kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos ir ikiteisminio tyrimo įstaigos*, todėl abejotina, ar viešųjų ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjai, negavę kompetentingų institucijų užklauses (paklausimo), realiu laiku galėtų joms teikti vietos nustatymo duomenis (įskaitant ir srauto duomenis). Atsižvelgiant į tai, kad pagal ERĮ 77 straipsnio 1 dalį informacija kriminalinės žvalgybos pagrindinėms institucijoms ir ikiteisminio tyrimo įstaigoms teikiama pagal jų paklausimus elektroniniu būdu ir nedelsiant, taip pat siekiant išlaikyti ERĮ nuostatų dėstymo logiškumą ir nuoseklumą, siūlytina projektu viešųjų ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjų pareigą teikti duomenis (informaciją) dingusių be žinios asmenų buvimo vietai nustatyti įtvirtinti papildant ERĮ 77 straipsnio 1 dalį.

4. Dėl kitų projekto nuostatų:

4.1. Projekto 3 straipsnio 1 dalimi siūloma ERĮ 34 straipsnio 16 dalį teismams nustatyti teisę nurodyti viešųjų ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjams nutraukti viešųjų ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikimą arba blokuoti skambučius į tam tikrus telefono ryšio numerius, kai nustatoma, kad viešieji ryšių tinklai ir (arba) viešosios elektroninių ryšių paslaugos buvo panaudoti ne tik sukčiavimui, bet *visoms nusikalstamoms veikoms daryti*. Atkreiptinas dėmesys, kad ERĮ 34 straipsnio 16 dalimi į Lietuvos Respublikos nacionalinės teisės sistemą yra perkeltos Universalųjų paslaugų direktyvos¹ 28 straipsnio 2 dalies nuostatos. Atsižvelgiant į tai, vadovaujantis Europos Sąjungos reikalų koordinavimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. sausio 9 d. nutarimu Nr. 21 „Dėl Europos Sąjungos reikalų koordinavimo“, turi būti parengta projekto ir Universalųjų paslaugų direktyvos atitikties lentelė.

4.2. Projekto 5 straipsniu siūloma pakeisti ERĮ 78 straipsnio 2 dalį ir ją išdestyti taip: „Nenugalimos jėgos ir ekstremalių situacijų ar kitų ypatingų aplinkybių atvejais, taip pat siekiant pasirengti visuotinei mobilizacijai, valstybės gynybai, užtikrinant valstybės ir visuomenės saugumą

¹ 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/22/EB dėl universalųjų paslaugų ir paslaugų gavėjų teisių, susijusių su elektroninių ryšių tinklais ir paslaugomis (Universalųjų paslaugų direktyva) (OL 2004 m. specialusis leidimas, 13 skyrius, 29 tomas, p. 367) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/136/EB (OL 2009 L 337, p. 11).

bei viešąją tvarką. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija šio įstatymo bei kitų teisės aktų nustatyta tvarka gali duoti ūkio subjektams, teikiantiems elektroninių ryšių tinklus ir (ar) paslaugas, taip pat aparatūros ir įrenginių savininkams ar naudotojams privalomus nurodymus, užduotis ir užsakymus apsaugoti ir palaikyti reikalingus elektroninių ryšių tinklus, taip pat juos sujungti bei pririnkus apriboti visuomenės galimybę naudotis elektroninių ryšių tinklais." Atkreiptinas dėmesys, kad nurodytais atvejais pagal šiuo metu galiojančią ERĮ 78 straipsnio 2 dalį Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija gali duoti atitinkamus nurodymus įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Pažymėtina, kad projekto 5 straipsniu siūlomu ERĮ 78 straipsnio 2 dalies pakeitimu iš esmės būtų susiaurinta šios normos apimtis ir taikymo sritis, nes Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija galėtų duoti privalomus nurodymus utitinkamiems subjektams tik ERĮ pagrindu. Atsižvelgiant į tai, kad projekto aiškinamajame rašte nėra pateikta jokių argumentų, pagrindžiančių galiojančio teisinio reguliavimo keitimo būtinybę, siūlytina šio pakeitimo atsisakyti.

4.3. Atkreiptinas dėmesys, kad vadovaujantis ERĮ 3 straipsnio 5 dalimi, asmeniu ERĮ prasme laikomas fizinis arba Lietuvos Respublikoje įsteigtas juridinis asmuo, kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ar Europos ekonominės erdvės valstybėje įsteigtas juridinis asmuo ar kita organizacija arba jų filialas. Atsižvelgiant į tai ir remiantis ERĮ įtvirtintų sąvokų „abonentas“ ir „registruotas elektroninių ryšių paslaugų naudotojas“ apibrėžtimis, siūlytina patikslinti projekto 6 straipsniu keičiamo ERĮ 1 priedo 1.1.2, 1.2.3, 2.1.2 papunkčiuose vartojamą formuluootę „asmens gimimo data ar įmonės kodas“, vietoj jos vartojant formuluootę „asmens gimimo data ar (įmonės kodas)“.

4.4. Projekto 6 straipsniu keičiamo ERĮ 1 priedo 1.3.2 papunkčiu siūloma numatyti, kad turi būti saugomi šie duomenys, susiję su elektroninių ryšių paslauga, kuri iš anksto apmokėta: „elektroninių ryšių paslaugos naudotojo vardas ir pavardė, gimimo data bei adresas, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento numeris (jei elektroninių ryšių paslaugos naudotojas yra užsienietis)". Atsižvelgiant į tai, kad, kaip jau buvo minėta, išankstinio mokėjimo paslaugų atveju, elektroninių ryšių paslaugų teikimo sutartis yra sudaroma konkludentiniais veiksmais, o tokią sutartį sudaręs asmuo yra laikomas abonentu, kaip jis suprantamas pagal ERĮ 3 straipsnio 1 dalį, siūlytina patikslinti ERĮ 1 priedo 1.3.2 papunktį, suderinant vartojamas sąvokas su ERĮ vartojamomis sąvokomis.

4.5. Pastebėtina, kad iš projekto 6 straipsniu siūlomo pakeisti ERĮ 1 priedo 1.3.3 papunkčio neaišku, ar paslaugos pardavimo data ir laikas, o iš ERĮ 1 priedo 1.3.4 papunkčio – paslaugos apmokėjimo data ir laikas, yra siejami su pirminiu paslaugos aktyvavimu (t. y. išankstinio mokėjimo kortelės įsigijimu ir aktyvavimu) ar vėlesniu paslaugos aktyvavimu (t. y. išankstinio mokėjimo kortelės papildymu). Atsižvelgiant į tai, siūlytina patikslinti ERĮ 1 priedo 1.3.3 ir 1.3.4 papunkčius.

4.6. Projekto 6 straipsniu keičiamo ERĮ 1 priedo 1.3.4 papunktyje numatyta, kad viešųjų ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjai turi saugoti šiuos duomenis: „paslaugos apmokėjimo data ir laikas, suma, būdas, vietovės, kurioje papildyta sąskaita, žyma (Cell ID)". Atkreiptinas dėmesys, kad pagal ERĮ 3 straipsnio 82 dalį vietovės žyma (Cell ID) – vietovės, kurioje skambutis inicijuojamas ar baigiamas viešujame judriojo ryšio tinkle, atpažinimo kodas. Atsižvelgiant į tai, siūlytina patikslinti projekto 6 straipsniu keičiamo ERĮ 1 priedo 1.3.4 papunktį.

Apibendrinama tai, kas išdėstyta aukščiau, Tarnyba pažymi, kad yra pasirengusi aptarti su projektu ir jo įgyvendinimu susijusius klausimus su suinteresuotomis institucijomis.

Direktorius

Feliksas Dobrovolskis

VALSTYBINĖ DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJA

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai

2015-04- Nr. 2R- (3.2.E)
[2015-03-31 Nr. 1D-3391(12)

DĖL ĮSTATYMO PROJEKTO DERINIMO

Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (toliau – Inspekcija) išnagrinėjo Jūsų pateiktą Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 5, 34, 68, 78 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Projektas). Inspekcija pagal kompetenciją teikia šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Projekto 3 straipsnio 2 ir 4 dalimis papildomo Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo (toliau – ERĮ) 34 straipsnio 17 ir 19 dalyse, Projekto 4 straipsnio 1 ir 2 dalimis papildomo ERĮ 68 straipsnio 5 ir 6 dalyse įtvirtinamos nuostatos, kurios vienais atvejais taikomos registruotų elektroninių ryšių paslaugų naudotojų, kitais atvejais – abonentų ir (arba) faktinių viešųjų elektroninių ryšių paslaugų naudotojų atžvilgiu. Iš Projekto ar jo aiškinamojo rašto nėra aišku, kodėl Projekte yra daromi tokie skirtumai. Siūlome įvertinti, kurių subjektų atžvilgiu turėtų būti taikomos aukščiau nurodytos nuostatos, ir, esant poreikiui, Projektą atitinkamai patikslinti.

2. Projekto 3 straipsnio 3 dalimi papildomo ERĮ 34 straipsnio 18 dalyje numatyta, kad viešųjų ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjai privalo vykdyti stebėseną, tačiau nėra aišku, kokių būdu ji bus vykdoma, ar bus tvarkomi asmens duomenys, srauto duomenys, jei taip, kokie duomenys bus tvarkomi. Siūlome tikslinti Projektą.

3. Pagal Projekto 4 straipsnio 1 dalimi papildomo ERĮ 68 straipsnio 5 dalį siekiant nustatyti dingusių be žinios asmenų buvimo vietą, užtikrinti, kad asmenims būtų suteikta neatidėliotina pagalba, ir tiriant sunkius ir labai sunkius nusikaltimus, viešųjų ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjai neatlygintinai teikia vietos nustatymo duomenis (įskaitant ir srauto duomenis) realiu laiku be abonto ir (arba) faktinio viešųjų elektroninių ryšių paslaugų naudotojo sutikimo kriminalinės žvalgybos pagrindinėms institucijoms ir ikiteisminio tyrimo įstaigoms. Atsižvelgiant į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo formuojamą praktiką (pvz., Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2014 m. balandžio 8 d. sprendimą sujungtose bylose C-293/12 ir C-594/12) manytina, kad turi būti nustatytos aiškos ir tikslios materialinės ir procedūrinės sąlygos dėl prieigos prie saugomų duomenų ir tolesnio jų panaudojimo. Iš Projekto nėra aišku, kokia tvarka ir sąlygomis bus teikiami duomenys aukščiau nurodytiems subjektams ir kaip gauti duomenys bus panaudoti siekiamam tikslui pasiekti. Pažymėtina, kad gauti duomenys gali būti tvarkomi tik tikslais, suderinamais su tais tikslais, kuriais duomenys buvo surinkti, ir tvarkomi tik tų kompetentingų institucijų, kurios turi teisę tvarkyti gautus duomenis kitais tikslais, kai toks tvarkymas yra būtinas ir atitinka tuos kitus tikslus.

4. Projekto 4 straipsnio 2 dalimi papildomo ERĮ 68 straipsnio 6 dalyje yra numatoma, kad kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos ir ikiteisminio tyrimo įstaigos, įgyvendindamos joms pavestus uždavinius, turi teisę neatlygintinai gauti telefono ryšio numerį iš viešųjų ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjų pagal abonto vardą ir pavardę ar asmens kodą. Pažymėtina, kad naudojantis vieninteliu identifikatoriumi atsiranda galimybė gauti perteklinius asmens duomenis, tokiu būdu atliekant paiešką, nėra užtikrinamas tikslus asmens identifikavimas, kadangi vedant tik vieną identifikatorių yra galimybė netyčia arba sąmoningai suvesti neteisingą kodą ar numerį ir taip neteisėtai gauti visai kito asmens duomenis.

Taip pat manytina, kad tiksliai identifikuoti asmens tik pagal vardą ir pavardę daugeliu atveju neįmanoma. Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo (toliau – ADTAĮ) 30 straipsnio 1 dalis nustato, kad duomenų valdytojas ir duomenų tvarkytojas privalo įgyvendinti tinkamas organizacines ir technines priemones, skirtas apsaugoti asmens duomenims nuo atsitiktinio ar neteisėto sunaikinimo, pakeitimo, *atskleidimo, taip pat nuo bet kokio kito neteisėto tvarkymo*. Vadovaudamiesi ADTAĮ 3 straipsnio 1 dalies 4 punktu ir 30 straipsnio 1 dalimi, siūlome apsvarstyti galimybę tinkamam asmens identifikavimui naudoti asmens duomenų rinkinį, pvz., asmens pavardę ir asmens kodą.

5. Pagal Projekto 6 straipsnio keičiamo ERĮ 1 priedo 1.3.2 papunktį turi būti saugomi duomenys, susiję su elektroninių ryšių paslauga, kuri iš anksto apmokėta – elektroninių ryšių paslaugos naudotojo vardas ir pavardė, gimimo data bei adresas, asmens tapatybę patvirtinančio dokumento numeris (jei elektroninių ryšių paslaugos naudotojas yra užsienietis). Siūlome papildyti Projektą numatant, kad šių duomenų rinkimo ir tvarkymo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

Direktoriaus pavaduotoja,
pavaduojanti direktorių

Dijana Šinkūnienė

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS SAUGUMO DEPARTAMENTAS

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai

2015-04-10 Nr. 18-2774
I 2015-03-31 Nr. 1D-3391(12)

DĖL IŠVADOS TEISĖS AKTO PROJEKTUI

Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentas, pagal savo kompetenciją išnagrinėjęs pateiktą derinti Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 5, 34, 68, 78 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas), teikia pastabas ir pasiūlymus.

1. Siūlome papildyti Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo (toliau – Elektroninių ryšių įstatymas) 5 straipsnio 1 dalį nuostata, kad Vyriausybė nustato, kokios institucijos turi teisę nurodyti viešųjų ryšių tinklą ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjams nutraukti elektroninių ryšių paslaugų teikimą registruotiems elektroninių ryšių naudotojams arba blokuoti skambučius į tam tikrus telefono ryšio numerius.

2. Siūlome apsvarstyti galimybę Įstatymo projekto 3 straipsnio 1 dalyje atsisakyti žodžių „ir konfiskuoti pajamas, gautas teikiant neteisėtai naudotus ar panaudotus nusikalstamoms veikoms daryti viešuosius ryšių tinklus ir (arba) viešąsias elektroninių ryšių paslaugas“, nes siekiant praktikoje įgyvendinti tokią nuostatą tektų įrodyti nusikalstamą veiką. Nusikalstama veika yra įrodinėjama vadovaujantis Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso nuostatomis, o turto konfiskavimas kaip baudžiamojo poveikio priemonė ir kaip nusikalstamos veikos rezultatas yra reglamentuotas Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 72 straipsnyje.

3. Siūlome tikslinti Įstatymo projekto 3 straipsnio 4 dalies nuostatas ir nurodyti, kad abonentai ir (arba) faktiniai viešųjų elektroninių ryšių paslaugų naudotojai elektroninėmis ryšio priemonėmis būtų informuojami prieš paslaugų teikimo nutraukimą, arba nurodyti ir kitus būdus, kaip šie asmenys galėtų būti informuojami apie paslaugų teikimo nutraukimą, nes nutraukus viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikimą nebeliktų galimybės pranešti apie tai elektroninėmis ryšio priemonėmis.

4. Įstatymo projekto 4 straipsnio 2 dalyje po žodžio „abonento“ siūlome įrašyti žodžius „ar registruoto elektroninių ryšių paslaugų naudotojo“, o prieš žodį „užklausa“ siūlome įrašyti žodį „motyvuotą“.

5. Įstatymo projekto 6 straipsniu keičiamo Elektroninių ryšių įstatymo 1 priedo 6.1 punkte po žodžio „pradžioje“ siūlome įrašyti žodžius „ir ryšio pabaigoje“.

6. Siūlome papildyti Įstatymo projekto 6 straipsniu keičiamą Elektroninių ryšių įstatymo 1 priedą nauju 6.3 papunkčiu ir jį išdėstyti taip:

„6.3. duomenys apie judriojo ryšio paslaugas teikiančio ūkio subjekto aktyvias (naudojamas) bazinių stočių aprėpties celes:

6.3.1. vietovės žyma (Cell ID);

6.3.2. geografinės koordinatės;

6.3.3. skleidžiamo signalo kryptis;

6.3.4. vietovės kodas (angl. LAC – location area code), jeigu tai numato naudojamos technologijos;

6.3.5. bazinės stoties signalo stiprumas;

6.3.6. celės įrengimo adresas.“

7. Siūlome papildyti Įstatymo projekto 6 straipsniu keičiamą Elektroninių ryšių įstatymo 1 priedą nauju 6.4 papunkčiu ir jį išdėstyti taip:

„6.4. kiti 6.1-6.3 papunkčiuose neįvardyti duomenys, kurie leidžia nustatyti judriojo ryšio įrangos vietą.“

Direktorius

Gediminas Grina

LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲJŲ TYRIMŲ TARNYBA

Lietuvos Respublikos
vidaus reikalų ministerijai
El. p. bendrasisd@vrm.lt

2015-04-15
[2015-03-31

Nr. 4-01-2881
Nr. 1D-3391(12)

DĖL ĮSTATYMO PROJEKTO DERINIMO

Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba (toliau – STT), susipažinusi su Jūsų raštu „Dėl įstatymo projekto derinimo“, iš esmės jam pritaria taip pat teikia savo nuomonę ir pasiūlymus dėl Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 5, 34, 68, 78 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto (toliau – Įstatymo projektas).

1. Dėl įstatymo projekto 1 ir 2 straipsnių nuostatų įgyvendinimo.

Įstatymo projekto 1 straipsnis nustato naują blokuotinių (ribotinių) veiksmų sąrašą, kurį pagal įstatymo projekto 2 straipsnio nuostatą, turėtų sudaryti Vyriausybės įgaliota institucija, formuodama ir įgyvendindama elektroninių ryšių veiklos politiką. Pažymėtina, kad Įstatymo projekte nėra įpareigojimo minėti institucijai, per kiek laiko ar iki kada toks sąrašas turėtų būti parengtas. Todėl įsigaliojus Įstatymo projektui, gali kilti sunkumų dėl minėtų nuostatų įgyvendinimo. Atsižvelgdami į išdėstytą, siūlytume Įstatymo projekto 7 straipsnyje nustatyti terminą, per kurį Vyriausybės įgaliota institucija, formuodama ir įgyvendindama elektroninių ryšių veiklos politiką, turėtų parengti blokuotinių (ribotinių) veiksmų sąrašą, atsižvelgiant į Įstatymo projekto įsigaliojimo pradžią.

2. Dėl įstatymo projekto 4 straipsnio 2 dalies.

Manome, kad į saugotinių duomenų sąrašą įtraukiant duomenis, susijusius su elektroninių ryšių paslauga, kuri iš anksto apmokėta, tikslinga siūlomoje naujoje 68 straipsnio 6 dalyje šalia abonento įtraukti ir elektroninių ryšių paslaugos naudotoją.

3. Dėl įstatymo projekto 6 straipsnio.

Įstatymo projekto 1 priedo pakeitimo 1.3.2. punkte nustatyta, kokie duomenys yra būtini ryšio šaltiniui išsiaiškinti ir nustatyti. Siekiant išvengti tapatybės nuslėpimo ir užtikrinti ryšio šaltinio nustatymą, siūlome 1.3.2. punkte išbraukti žodžius „(jei elektroninių paslaugų naudotojas yra užsienietis)“.

4. Dėl sąvokų vartojimo

Siekiant operatyvesnio ir praktiškesnio Įstatymo projektu siūlomų normų įgyvendinimo, siūlome Įstatymo projekto 4 straipsnio 1 ir 2 dalyse sąvokas „kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos“ ir „kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos“ pakeisti į „kriminalinės žvalgybos subjektams“ ir „kriminalinės žvalgybos subjektai“.

5. Dėl Įstatymo projekto nuostatų suderinimo

Įstatymo projekto 4 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad kriminalinės žvalgybos pagrindinės institucijos ir ikiteisminio tyrimo įstaigos, įgyvendindamos joms pavestus uždavinius, turi teisę neatlygintinai gauti telefono ryšio numerį iš viešųjų ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjų pagal asmens vardą ir pavardę ar asmens kodą. Įstatymo projekto 6 straipsnyje siūlomuose pakeitimuose neginstuoja nuostata, kad asmens kodas yra duomuo, kuris turi būti saugomas. Pažymėdami, kad asmens kodas yra ypatingas asmens duomuo, siūlome persvarstyti, ar tokio duomens saugojimas ir galimybė gauti telefono ryšio numerį, remiantis šiuo duomeniu, nėra perteklinis. Svarstytina ir galimybė asmens tapatybę patvirtinančio dokumento numerio, kaip saugomo duomens, įtraukimą akcentuoti ne tik 1 priedo 1.3.2. ir 2.1.2. punktuose, bet ir 1.1.2. punkte.

Atsižvelgiant į 3 ir 5 punkte išdėstytas pastabas, atitinkamai taisytinos ir Įstatymo projekto 7 straipsnio 1 dalies nuostatos.

Siūlytume atkreipti dėmesį į išdėstytas pastabas bei suderinti atitinkamas įstatymo projekto nuostatas.

Direktorius pirmasis pavaduotojas

Žydrūnas Bartkus

Dalius Jakštas, tel. (8 706) 63 358, el. p. daliusj@stt.lt

Mantas Žemaitis, tel. (8 706) 62 754, el. p. mantas.zemaitis@stt.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Vidaus reikalų ministerijai
Šventaragio g. 2
LT-01510 Vilnius

2015-04-16 Nr.(1.19-0206)-5K-1507535)-
6K-1503189

Į 2015-03-31 Nr.1D-3391(12)

DĖL ĮSTATYMO PROJEKTO

Finansų ministerija išnagrinėjo Vidaus reikalų ministerijos pateiktą derinti Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 5, 34, 68, 78 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektą ir informuoja, kad pastabų pagal savo kompetenciją neturi.

Finansų viceministras

Edmundas Žilevičius

ORIGINALAS PAŠTU
NEBUS SIUNČIAMAS

A. Bružienė, 239 0036

VRM dėl el. ryšių įstatymo

Budžetinė įstaiga
Lukiškių g. 1, LT-01512 Vilnius

Tel. (8 5) 239 0000
Faks. (8 5) 279 1481

El. paštas finmin@finmin.lt
<http://www.finmin.lt>

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių
asmenų registre, kodas 288601650

Originalas nebus siunčiamas

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
GENERALINĖ PROKURATŪRA**

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai
el. paštu renatas.vitkauskas@vrm.lt

2015-04-15 Nr. 17.2.-4583

DĖL IŠVADŲ PATEIKIMO ĮSTATYMO PROJEKTAMS NR. 15-3354 ir NR. 15-3353

Generalinė prokuratūra, susipažinusi su pateiktu įstatymo projektų paketu Nr. 15-3353 ir Nr. 15-3354 „Dėl Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 5, 34 68, 78 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“, jiems pritaria, pastabų ir pasiūlymų dėl šių projektų neturi.

Generalinio prokuroro pavaduotojas,
einantis generalinio prokuroro pareigas

Darius Raulušaitis

R. Valentukevičius, tel. (8 5) 2662 350, el. p. rimvydas.valentukevicius@prokuraturos.lt
V. Kebedienė, tel. (8 5) 2500 913, el. p. valentina.kebediene@prokuraturos.lt

**MUITINĖS DEPARTAMENTAS
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS**

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai
Faks. (8 5) 271 8551

2015-04-16 Nr. (4.5)3B-3546
2015-03-31 Nr. 1D-3391(12)
VI+G

DĖL ĮSTATYMO PROJEKTO

Muitinės departamentas išnagrinėjo Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 5, 34, 68, 78 straipsnių ir I priedo pakeitimo įstatymo projektą.

Naujoje 68 straipsnio 6 dalyje nurodytas asmens kodas, o įstatymo I priedo naujoje redakcijoje – asmens gimimo data. Siūlome suvienodinti.

Generalinio direktoriaus pavaduotoja,
atliekanti generalinio direktoriaus funkcijas

Ramutė Liupkevičienė

Originalas nesiunčiamas

Andrius Jankauskas, tel. (8 5) 266 6063, el. paštas Andrius.Jankauskas@lsmuitine.lt

Budžetinė įstaiga, A. Jakšos g. 1, LT-01105 Vilnius, tel. (8 5) 266 6111, faks. (8 5) 266 6005, informacijos tel. 8 800 900 80,
el. p. mutine@lsmuitine.lt. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188656838

ORIGINALAS PASTO.
NEBŪS SUTINCIAMAS

**KALĖJIMŲ DEPARTAMENTAS
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJOS**

Biudžetinė įstaiga, L. Sapiegos g. 1, LT-10312 Vilnius
tel. (8 5) 271 9003, faks. (8 5) 275 2778 / 271 9007, el. p. kaldep@kaldep.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 288697120

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai
El. p. bendrasis@vrm.lt
El. p. tomas.zilinskas@vrm.lt

2015-04-16
Į 2015-03-31

Nr. 1S-1410
Nr. 1D-3391(12)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMO PROJEKTO DERINIMO

Kalėjimų departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pagal kompetenciją išnagrinėjo Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos pateiktą derinti teisės akto – Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 5, 34, 68, 78 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo – projektą, registruotą Lietuvos Respublikos Seimo Teisės aktų projektų informacinėje sistemoje (TAPIS) Nr. 15-3353 (toliau – Įstatymo projektas) ir informuoja, kad pastabų ir siūlymų dėl Įstatymo projekto nuostatų neturi.

Direktoriaus pavaduotojas,
atliekantis direktoriaus funkcijas

Donatas Matuiza

E. Gunia, tel. (8 5) 271 9027, el. p. e.gunia@kaldep.lt

euras.lt

**EUROPOS TEISĖS DEPARTAMENTAS
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJOS**

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 23-7A, LT-01402 Vilnius, tel. 8 706 63687, faks. 8 706 63 679,
el. p. etd@etd.lt. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188600362

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai

2015-04-09 Nr. *NR-264*

I 2015-03-31 Nr. 1D-3391(12)

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ ĮSTATYMO NR. IX-2135 3, 5, 34, 68, 78 STRAIPSNIŲ IR 1 PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO ATITIKTIES ES TEISEI

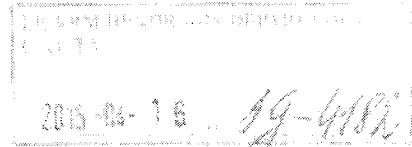
Europos teisės departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos išnagrinėjo Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos 2015 m. kovo 31 d. raštu Nr. 1D-3391(12) pateiktą derinti Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 5, 34, 68, 78 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – įstatymo projektas) ir jį lydintį Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 5, 34, 68, 78 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto patikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektą.

Pažymime, kad pastabų dėl projektų atitikties ES teisei neturime. Pateiktas derinti įstatymo projektas, kurio pagrindinis tikslas – judriojo ryšio operatoriams nustatyti pareigą registruoti judriojo ryšio išankstinio mokėjimo SIM korteles, tokiu būdu kompetentingoms valstybės institucijoms sudarant sąlygas veiksmingiau tirti nusikalstamas veikas ar jas užkardyti, nesusijęs su Europos Sąjungos teisės perkėlimu ar įgyvendinimu.

Generalinio direktoriaus pavaduotojas

Karolis Dieninis

Giedrė Vinikienė, tel. 706 63792, el. p. giedre.vinikiene@etd.lt

**ANTRASIS OPERATYVINIŲ TARNYBŲ DEPARTAMENTAS
PRIE KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJOS**

Biudžetinė įstaiga, Jankiškių g. 25, LT-02300 Vilnius, tel. (8 5) 264 1292, faks. (8 5) 231 1686.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188651524

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai

2015-04-16
I (2015-04-01

Nr. 15-1444
Nr. 1D-(12))

10-3391

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ELEKTRONINIŲ RYŠIŲ ĮSTATYMO NR. IX-2135 3,
5, 34, 68, 78 STRAIPSNIŲ IR 1 PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO**

Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas prie Krašto apsaugos ministerijos, pagal savo kompetenciją išnagrinėjęs pateiktą derinti Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 3, 5, 34, 68, 78 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas), teikia šį pasiūlymą.

Lietuvos Respublikos žvalgybos įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 4 punktas suteikia teisę žvalgybos institucijoms, įgyvendinant joms pavestus uždavinius, gauti savo veiklai reikalingą informaciją iš institucijų, įmonių, įstaigų ir organizacijų, todėl siūlome papildyti Įstatymo projekto 4 straipsnio 2 dalį, nustatant teisę ir žvalgybos institucijoms neatlygintinai gauti telefono ryšio numerį iš viešųjų ryšių tinklų ir (arba) viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjų pagal abonentą vardą ir pavardę ar asmens kodą.

Direktorius

plk. Alvydas Šiuparis

Originalas siunčiamas nebus

S. Janauskienė, tel. (8 5) 264 1292